

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 68

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciškan. 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 280

Maribor, ponedeljek 24. marca 1941

NAROCNINA NA MESEC
Prelema v spravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tuffin 20 din.
POSTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.406

Cena
din 1.—

Ameriški pogledi na varnost Atlantika

Nemci poročajo, da so v minulem tednu potopili za 368.000 ton angleških trgovinskih ladij — ameriška predloga za varnejši prevoz materiala preko Atlantika — V maju naj bi Ameriške vojne ladje začele spremljati angleške konvoje

WASHINGTON, 24. marca. CBS. Ameriški diplomatski in pomorski krogi zadnje čase živahno razpravljajo o poostreni nemški podmorniški akciji na Atlantiku. Pri tem opozarjajo predvsem na izjavo Roosevelta, da USA ne bodo dopustile, da bi se njih industrijski material, izdelan v USA, pogrezal na dno Oceana. Mornariški činitelji so prepričani, da jim bo kakor v prejšnji tudi v sedanjih vojni uspelo, zavarovati prevoz tovorov preko Atlantika. Nočejo pa dati nobenih izjav o načinu in sredstvih, ki jih bodo Angleži pri tem še uporabili, da zmanjšajo dosedani občutni učinek podmorniške vojne.

»AUTOSTRADA« PREKO ATLAN-TIKA

WASHINGTON, 24. marca. CBS. Velike izgube angleške trgovinske mornarice, so vzrok, da se ameriški politični in vojaški krogi intenzivno bavijo z načrtom kako bi čimbolj zavarovali prevoz materiala preko Atlantika. Pomorski krogi predlagajo zaenkrat ustanovitev tako zvane »avtostrade Amerika - Anglija«, ki bi šla severno od običajne pomorske črte, v smeri New Foundland - Island - Aberdeen. Na tej progii naj bi posebni bombniki Zedinjenih držav prevzeli kontrolo nad podmornicami do polovice Atlantika, od tam dalje pa naj bi kontrolirali oceansko progio angleški bombniki. Vse transportne ladje bi tako bile spremljane od izhodišča do cilja po letalski kontroli iz zraka.

AMERIKA - GRENLAND - ISLAND - VELIKA BRITANIJA

NEW YORK, 24. marca. United Press. Ameriški pomorski krogi se bavijo z načrtom, ki naj bi ne le za letos, nego tudi v nadaljnjem poteku sedanje vojne zagotovili prevoz ameriškega materiala iz USA v Veliko Britanijo. Pri tem se zavzemajo za predlog, naj bi ameriške in angleške ladje plule pod zaščito vojnih ladij v patrolnem sistemu od Novega Fundlanda do južne obale Grenlanda, od tod pa dalje k Islandu in Škotski. Tako na Grenlandu kakor Islandu naj bi se izpopolnile večje postaje za preskrbo z gorivom, vzpostavila oporišča za ladje in letala. Ta prekomorska progia bi bila v pomladnem delu leta sicer ogrožena po ledenih gorah, vendar pa z novimi pri-

Borza, Curih, 24. marca. Devize: Beograd 10, Pariz 8.12, London 18.3350, New York 431, Milan 21.8250, Berlin 173.40, Budimpešta 85.50, Sofija 4.25, Bukarešta 2.1250.

Mariborska napoved: Oblačno in hladno. Obeta se poboljšanje vremena. Včeraj je bila najvišja toplota +12.2, danes najnižja +0.5, opoldne +3. Nocoj ponoči je zapadel novi sneg na Pohorju.

pomočki proti tem tako zavarovana, da bi bila manj izpostavljena podmorniškim napadom. Mnogo krajše proge Kanada - Grenland, Grenland - Island in Island - Škotska bi se lažje kontrolirale, kakor južnejša prekoceanska progia na visokem Atlantiku. Vrhu tega bi jo, kakor v minili svetovni vojni, lažje zavaroval obrambni sistem blokade, ki se je že takrat v vojni proti podmornicam dobro obnesel.

VOJNE LADJE USA ZA KONVOJE

NEW YORK, 24. marca. Tass. »New York Times« pišejo da namerava Roosevelt ukazati ameriški vojni mornarici naj spremlja transportne ladje, ki prevažajo ameriški vojni material za Anglijo. Računajo, da bo ta ukaz stopil že v začetku maja v veljavo. Ameriške vojne ladje naj bi pri tem vzele severnejšo progio preko Atlantika, na črti New Foundland - Grenland - Island - Anglija. Progio do Islanda bi varovale ameriške, od tam dalje pa angleške vojne ladje. Listi dostavljajo, da v Beli hiši intenzivno proučavajo vse možne sisteme konvojev ter iščejo najprimernejšo prekoceansko pot.

NEMSKO MNENJE O BITKI ZA ATLANTIK

BERLIN, 24. marca. DNB. Pod naslo-

vom »Bitka na Atlantiku« piše »Berliner-zeitung«: »Boj za Atlantik je zelo omajal položaj Velike Britanije. Prejšnji teden je bilo potopljenih 368.000 ton angleškega trgovinskega ladjevja. Nemške podmornice in letala so hudo poškodovale nad 40.000 ton angleškega ladjevja, kar pomeni za angleško trgovinsko mornarico izgubo okrog 400.000 ton v enem tednu. Tudi načrtno uničevanje važnih vojaških objektov v Angliji spravlja sovražnika v težak in brezizhoden položaj, ker je Velika Britanija že začela čutili pomanjkanje trgovinskega ladjevja. Nemško letalstvo je zadaljo Angliji hude izgube, nemške letalske izgube pa so kljub močni sovražnikovi profiletalski obrambi majhne. Posebno hudi so bili napadi na Glasgow, Liverpool, New Castl in Hull.

Pismena zagotovila Sovjetske Rusije Turčiji

Američani napovedujejo nenapadalni pakt med Moskvo in Ankaro ter skorajšnjo izpremembo položaja na Balkanu — Selitev industrije iz carigradske oblasti

WASHINGTON, 24. marca. UP. V ameriških diplomatskih krogih pripisujejo velik pomen konferenci turškega poslanika v Moskvi z namestnikom Molotovom. Višinskim. Iz Carigrada javljajo, da bosta Turčija in Sovjetska Rusija že v teku 24 ur podpisali nenapadalni pakt. Pri tem opozarjajo na podoben korak Nemčije, ki je tudi nenadoma sklenila tak pakt s Sovjetsko Rusijo. V Ameriki so mnenja, da se bo položaj na Balkanu že v teku 24 ur precej izpremenil.

CARIGRAD, 24. marca. United Press. V dobro obveščenih krogih naglašajo, da je Sovjetska Rusija dala Turčiji pismena zagotovila, da se nima ničesar bati od strani sovjetov v primeru postabljanja položaja Turčije. V Ankari so razširjeni glasovi, da bo v bližnji bodočnosti podpisan

nenapadalni pakt med Turčijo in Rusijo. Ta pakt, ki da ga je predlagala Sovjetska Rusija, bo podpisal s turške strani Saradžoglu, s sovjetske pa poslanik Vinogradov. Ni še znano, ali je pismeno zagotovilo Sovjetske Rusije dano namesto pričakovanega nenapadalnega pakta, ali je

Kako je podlegel Džarabub

Bitka je trajala dva dni in je bila zelo krvava

OPERACIJSKA BAZA, 24. marca. Poseben dopisnik agencije Stefan javlja podedinosti o »junaški obrambi zelenice Džarabub, ki se je branila obkoljena od vseh strani, štiri mesece. Posadka je vzdržala vse napade nasprotnika in se hrabro branila 48 ur tudi v zadnjem naskoku. Sovražnik je dobil 19. marca močna ojačenja tako v vojaštvu, kakor materialu ter od vseh strani napadel oazo. Motorizirani oddelki in letala so sodelovala pri napadu. Salve iz topov in jarkov so pričakale prodirajočega sovražnika. Bitka je

trajala brez postanka vso noč na 20. marca. Angleži so pošiljali v napad vedno nove moči. Boji so bili zelo krvavi, na obeh strane je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. Dne 20. marca so se Italijani še upirali, njih trobojca je še vihrala nad uridbami. Ob zori se je bitka obnovila z vso silovitostjo. Popoldne je bil ranjen poveljnik oaze, Častagni, prve čete so bile predrte. Bitka je pojemala, posadka se je morala vdati po junaškem odporu, ki bo zapisan v strani italijanske vojne zgodovine z zlatimi črkami.

le priprava zanj. Trdijo, da je turška narodna stranka sprejela sklep, da pošlje svoje poslance v razne kraje države, da kontrolirajo dela v oboroževanju in obrambi države ter da pojasnijo narodu stvarnost izdanih ukrepov. Podjetja, ki delajo za državno brambo, bodo zaradi varnosti prenešana iz carigradske oblasti v Anatolijo.

BEOGRAD, 24. marca. »Politika« poroča iz Carigrada glede stališča Turčije o Balkanu: »Ko je Turčija sklepala svoj pakt z Veliko Britanijo, ni imela nobenih sovražnih namenov do sil osi. V prvi vrsti je skrbela pri tem za lastno varnost, ker je določeno, da stopi ankarški sporazum v veljavo samo v primeru agresivne akcije proti Turčiji. Čeprav vlada še vedno velika nejasnost glede izmenjave pisem med Hitlerjem in Inenjem, vendar kažejo vsi znaki, da do prišlo v skorajšnji bodočnosti do zblizanja med Nemčijo in Turčijo.«

Letala »Dornier Wal« nad Berlinom

BERLIN, 24. marca. DNB. Angleška letala »Dornier Wal« so letela preteklo noč nad severno Nemčijo. Posamezna letala so poizkušala predreti do Berlina. To je uspelo le nekaterim letalom. Zazigalne bombe so padle na stanovniške četrte. Škoda je neznatna. Oddelkom za zaščito pred zračnimi napadi je uspelo, omejiti požare. Mrtvih je bilo nekaj ljudi, več pa poškodovanih.

RAZDEJANJA V PLYMOUTHU

PLYMOUTH, 24. marca. UP. Bombardiranje Plymoutha je bilo ponekod hušje, kot je bilo zadnje bombardiranje Coventryja. Mnogo otrok, žena in mož je bilo včeraj evakuiranih iz Plymoutha, ki so ga nemški napadi v obeh preteklih nočeh popolnoma uničili. Lady Astor je izjavila po radiju, da je bila zadeta vsaka hiša ter da so ostale same razvaline. Žrtv je mnogo, ker so bombe padle v kratkih presledkih. Tisočere bombe so padle na delavski četrte, na trge in občinska ter na vladna postopja. Iz Bristolu prihajajo mnogi konvoji s hrano, obleko in drugim pripomočki za prizadete in lačne prebivalce Plymoutha.

Ali bo dr. Josuke Macuoka v Moskvi uspel

Japonski zunanji minister je včera na poti v Berlin dospel v sovjetsko prestolnico — Francoska sodba o japonsko-sovjetskih odnosih

MOSKVA, 24. marca. DNB. Včeraj ob 15.30 je japonski zunanji minister dr. Josuke Macuoka došel s transibirskim ekspresom v Moskvo. Na postaji je gosta sprejel namestnik komisarja za zunanje zadeve, Lozovski, še protokola Barkov in šeš oddelka za vzhodno Azijo v komisariatu za zunanje zadeve, Zaraskin. Navzoči so bili tudi japonski poslanik v Moskvi Tatekava z osebjem poslaništva, nemški poslanik von Schulenburg s člani poslaništva, dalje italijanski, bolgarski, romunski, madžarski in slovaški poslaniki. Macuoka, ki bo nadaljeval pot v Berlin, se je nastanil v domu sovjetske vlade za goste. Zvečer mu je Tatekava priredil na

čast posebno večerjo.

LYON, 24. marca. »Temps« razpravlja o sovjetski uganki glede razvoja dogodkov v Evropi, predvsem na Balkanu ter dostavlja: »Najznačilnejša ruska uganka pa je odnošaj Sovjetske zveze do Tokia. Zelja Japoncev, da najde osnovo za sporazum s sovjeti v svrhu okrepitev sodelovanja na Daljnem vzhodu, je brez dvoma gotovljena. Sovjetska zveza je s svoje strani sicer pripravljena na popuščanje v odstranjevanju napetosti, vendar se za enkrat ne more krepejše vezati z Japonci. Pogajanja med Moskvo in Tokijem se bodo že več tednov, rezultat je pa zelo nejasen. Mogoče bodo našli razrešitev po-

svetovanj potem, ko se bo Macuoka po obisku Berlina in Rima spet ustavil v Moskvi. Ne smemo pa pozabiti, da je ruski tisk zelo rezerviran glede Macuokovega obiska v Kremlju. Rusko-japonsko zblizanje je namreč možno le, če sovjeti prenešajo s podporo Čangkajskovi vojski. Moskva pa je to svojo pomoč še nedavno povečala. Komunistični vojski Čangkajška je sovjetska vlada obljubila vso podporo v orožju in drugem materialu ter napovedala tesnejše sodelovanje.«

MOSKVA, 24. marca. UP. Macuoka bo danes konferiral z Molotovim ter drevi odpotoval v Berlin.

Operacije na bojiščih v Evropi in Afriki

Sorazmerno zatišje nad Anglijo, Nemčijo in v Albaniji — Letalski napad na Malto — Bitka za Keren se nadaljuje — Angleži so zasedli Nigelo

Na obeh straneh Kanala

LONDON, 24. marca. Reuter. Noč je potekla v Angliji sorazmerno mirno. Sročni so se poslednjič pojavila nemška letala v bližini vzhodne angleške obale. Angleška letala so tedaj sestrelila en nemški bombnik. Tudi angleško letalstvo je omejilo svojo ofenzivno akcijo proti Nemčiji.

LONDON, 24. marca. Reuter. Letalsko ministrstvo je objavilo komunikate, v katerem pravi, da je sovražno letalo bombardiralo kraje ob vzhodni obali Anglije. Povzročilo je le malo škode. Pozneje je angleško protiletalsko tosnitvo to letalo sestrelilo.

LONDON, 24. marca. UP. Nad angleško obalo je krožilo izredno mnogo letal angleškega obalnega poveljstva. V zvezi s tem se je izvedelo, da so oprezovala za dvema nemškima brzlama vojnima ladjanama, ki bi se naj pojavili nekje v bližini Anglije.

LONDON, 24. marca. Reuter. Včeraj so angleške letalske enote močno napadle invazijska pristanišča ob Kanalu. Preteklo noč so napadle tudi okolice Calaisa. Z jugovzhodne obale so opazili eksplozije bomb velikega kalibra. Vidni pa so bili tudi požari na francoski obali.

V Albaniji

RIM, 24. marca. Stefani. Na fronti delovanje topništva. Skupina letal je napadla Krf. Potopljena je bila neka tovorna ladja, neka druga poškodovana. Naši lovci so napadli grško letališče v Paramitiji, tri letala na tleh so se vnela, več drugih je bilo poškodovanih. Skupina lovskih letal majorja Oskarja Molinaria je prekoračila 50. zmago.

RIM, 24. marca. Stefani. Napadi italijanskih bombnikov na Prevoze so se ponovili. Eskadrilja Olcioni je vrgla davi nekoliko bomb na pristanišče naprave. Nemška letala so bombardirala pristaniške naprave v LaValetti na Malti. Zadata je tudi neka kriarka na srednjem delu ter druge trgovinske ladje. Nemška letala so se nepoškodovano vrnila. Italijanska lovska letala, ki so spremljala nemške bombnike, so sestrelila štiri angleška letala.

ATENE, 24. marca. At. Ag. Zadnji dnevi so potekali na bojišču razmeroma mirno. Do hujših spopadov je prišlo le med topništvom. Italijani naglo reorganizirajo svoje čete, ponekod kopljejo nove rove. Grško topništvo je prizadejalo sovražniku hude izgube in škodo v rovih. Neka sovražna patrolja je bila ujeta, v drugi

Šahovsko prvenstvo SSSR

Leningrad, 24. marca. — Včeraj je pričel v Zimski palači za napetostjo pričakovani šahovski turnir za absolutno prvenstvo Sovjetske Rusije. Turnirja se udeležuje šestorica najboljših sovjetskih šahovskih velemojstrov, ki so pri žrebanju dobili naslednji vrstni red: 1. Botvinnik, 2. Lilienthal, 3. Keres, 4. Bondarevski, 5. Smislov in 6. Boleoslavski. Polovica štirikrožnega turnirja bo odigrana v Leningradu, druga polovica pa v Moskvi. Turnir je najmodernejše organiziran. Neka radijska postaja sproli oddaja poteze partij. Za gledalce, ki so včeraj v stolinah navalili na turnir, je prirejena velika dvorana z demonstracijskimi deskami, kjer nekdanji ruski prvak velemojster Levenfiš sproli tolmači in komentira poteze. V včerajšnjem 1. kolu bi se morala srečati Botvinnik in Boleoslavski, partija pa je bila preložena, ker je prvak Ukrajine Boleoslavski nenadoma zbolel. Lilienthal in Smislov sta vodila precej dramatično partijo, v kateri je bilo pričakovati Lilienthalove zmage. Toda Smislov je zgradil odlično obrambo, s katero je izenačil, nakar je partija po 36. potezah končala remis. Proti Keresu se je branil Bondarevski s Caro-Kann otvoritvijo. Keres je igral središčno odlično ter prišel v znatno prednost. Partija je bila prekinjena, vendar je pričakovali, da bo Keres zmagal.

skupini tudi neki narednik. Sovražnih letal ni bilo.

V Afriki

KAHIRA, 24. marca. Ass. Press. Južnoafriške čete so zasedle Negeli, strateško zelo važno točko v južnozahodni Abesiniji, 320 km od Adis Abebe. Pred Kerenom je bilo ujetih 130 sovražnikov. Angleži zožujejo obkoljevalni obroč.

HARTUM, 24. marca. UP. Angleške čete so pred Kerenom odbile zelo močan italijanski napad s hudimi izgubami za sovražnika. Ujetih je bilo 80 Italijanov. S severozahoda se francoske čete generala de Gaullea vedno bolj bližajo Kerenu. Abesinske čete se bore z nasprotnikom tik pred Debra Markosom. Južnoafriško letalstvo je učinkovito napadlo Diredau in železniško progo na Adis Abebo. Bombardiran je bil tudi Asab ob Rdečem morju ter Keren. Na progi iz Adis Abebe v Džibuti je bilo napadenih 5 vlakov, ki so

prevažali vojake in material. V Mijokabobi so letala napadla zaloge bencina, en tak je eksplodiral. Bombardirana so bila vojaška skladišča pri Hararju, v Tokarju v Sudanu je bil sestreljen en bombnik.

RIM, 24. marca. Stefani. Naša letala so v severni Afriki bombardirala sovražne avtomobile in tanke. V vzhodnem Sredozemlju je bila z letalskim torpedom zadeta neka 10.000-tonska sovražna ladja v konvoju. Skupina lovcev je napadla letališče na Kreti, eno sovražno letalo se je vnelo na tleh. Pred Kerenom je bil sovražnik povsod odbit. Sestreljena so bila tri letala, dve naši se nista vrnila. Pred Javello je bil sovražnik odbit. Angleška letala so napadla Asmaro, Keren in druge kraje v Eritreji. V Asmari sta bila ubita dva civilista, 9 pa je ranjencev. Eno sovražno letalo je sestreljeno. Tudi na Diredau so naši lovci sestrelili angleško letalo. Sovražnik je skupaj izgubil v zadnjih operacijah 11 letal po naših, 7 pa po nemških letalskih silah.

Beaverbrooke o pripravljenosti Anglije

LONDON, 24. marca. Reuter. Angleški minister za proizvodnjo letal Lord Beaverbrook je imel po radiu govor: v katerem je očitno položaj angleških letalskih sil. Naglasil je, da »ima Anglija sedaj v najstrožji pripravljenosti tolikšne rezerve bombnikov in lovcev, da presega vse, kar je angleško letalstvo kdaj doseglo. Proizvodnja je dosegla dosegad najvišjo kapaciteto. Vse rezerve se dobro shranjene po hangarjih in skladiščih ter so pripravljene, da takoj posežejo v borbo. Tudi na področju novih letalskih izumov so bili v zadnjih mesecih doseženi novi veliki uspehi. Na letališču so bila postavljena letala 6 različnih novih tipov. Stari »Hurricani« in »Spitfieri«, ki

so se tako dobro obnesli, so bili izredno izboljšani«. Na koncu govora je lord Beaverbrook dejal, da je Anglija tako v veliki meri prispevala v borbi za ustvaritev sveta, v katerem bo državniška dalekovidnost postavila mir in svobodo na neomajno trdne temelje.

LONDON, 24. marca. Reuter. Vrhovno poveljstvo angleške vojske je ustanovilo poseben napadalni zbor. V te oddelke so bili sprejeti najboljši elementi iz vseh ostalih panog angleške vojske. Zbor je začel vaditi v najtežjih disciplinah. Člani zbora imajo avtomatske strojne puške. Znati morajo plavati v polni bojni opremi s puškami nad vodo, vzpenjati se po najvišjih strminah itd.

Manifestacije ob 22. obletnici fašizma

Vse so izzvenele v prepričanju v končno zmago Italije

RIM, 24. marca. Stefani. Po vseh italijanskih mestih in središčih je bila včeraj proslavljena 22-letnica ustanovitve fašistične stranke. Pri tej priliki so bile navdušene manifestacije po mnogih krajih. Po mnogih mestih so propagandnim zborovanjem in manifestacijam prisostvovali tudi nemški vojaki. Govorniki stranke so v svojih govorih povsod naglašali, da se je sedanja vojna prav za prav začela že l. 1918., ko je Mussolini pozval italijanski narod, naj se upre mirovnim odločitvam tuje plutokracije in takratnemu notranjemu redu. V vseh manifestacijah so poudarjali prisotni svojo veliko privrženost

režimu ter izražali vero v zmago. Najpomembnejše manifestacije so bile v Milanu, kjer je kardinal Schuster blagoslovil mnogo zastav utemeljiteljev fašizma. V prisotnosti berganskega vojvode, mnogih odličnikov in množic so nato na trgu pred katedralo prečitali brzojavko duceu. Popoldne si je občinstvo ogledalo dvorano v uredništvu lista »Popolo d'Italia«, v kateri je leta 1919. izdal Mussolini apel na italijanski narod. Celodnevne manifestacije so se zaključile s patriotskimi manifestacijami, ki so poudarjale vero v končno zmago italijanske vojske.

Nemci o potapljanju angleških konvojev

BERLIN, 24. marca. DNB. Očividno, ki je sodeloval v veliki bitki na Atlantiku, v kateri je bilo potopljenih 22 angleških ladij, poroča med drugim: Ko smo izpluli na Atlantik, nas je zajel sneg. Strahovit mrz je vladal med vso vožnjo. Ko smo na obzorju opazili dim, smo začeli takoj streljati. S prvimi strelji je bila zadeta neka sovražna trgovska ladja. Začelo se je naglo streljanje iz vseh naših ladij. V kratkem času je bilo potopljenih 33.000 ton sovražnih ladij. Kmalu nato smo opa-

zili drug konvoj avstralskih in indijskih ladij. V konvoju je bila tudi oklepna »Malaja«. Sovražnik je začel takoj streljati na nas. Mi smo odgovorili. Sovražnik se je po topniškem dvoboju umaknil in začel v past naših podmornic, ki so potopile 23.000 ton sovražnih ladij.

BERLIN, 24. marca. UP. Velike eskadrilje nemških letal so pripravljene udariti na sleherno angleško vojno ladjo, na katero bi moge naleteti v vodah Velike Britanije.

ANAM BO AVTONOMEN

TOKIO, 24. marca. DNB. Po poročilu lista »Niči Niči Šimbun« iz Hanoja so bila v rezidenci generalnega guvernerja Francoske Indokine pogajanja med zastopniki Anama in vodilnimi osebnostmi indokitajske vlade glede vprašanja anamske neodvisnosti. List pravi tudi, da sta generalni guverner Francoske Indokine in generalni tajnik izjavila, da bodo oblasti Francoske Indokine Anamu zopet vrnila avtonomijo.

MOLITVE V ANGLIJI

LONDON, 24. marca. Reuter. Po želji kralja so včerajšnji dan proglasili v Vel. Britaniji za narodni dan molitev. Molitve za Veliko Britanijo so bile po vseh cerkvah. Pri cerkvenih svečanostih so govorili vsi angleški cerkveni dostojanstveniki.

30.000 PILOTOV V USA

NEW YORK, 24. marca. TASS. Pomočnik poveljnika letalstva USA general Breech je pred odborom za posojila izjavil, da namerava ameriško vojno ministrstvo vsako leto obelčiti 30.000 pilotov, ne le 15.000, kot je bilo prvotno načrtu.

POZAR V GALACU

BUKARESTA, 24. marca. DNB. V neki tkalnici v Galacu je nastal požar, ki je povzročil veliko paniko. Tkalnica je popolnoma zgorela. Škoda znaša okrog 6 milijonov lejev.

KINO SLOGA v Ljubljani predvaja od danes do petka francosko komedijo »Princesa Tam-Tam« z Josefino Baker, k temu kot dodatek znanstveno-poučni film »Vremenski preroki«.

Tuje investicije v Jugoslaviji

O pravem obsegu tujih investicij pri nas in o njihovem vplivu na narodno gospodarstvo je bila javnost prav za prav malo obveščena. Vzrok temu dejstvu ni morebiti nezanimanje. Tujemu kapitalu so bili tudi pri nas posvečeni nešteti govori, napisani o njem mnogi članki in razprave. Večinoma so pa bili prikriti po tendenci, ki je odgovarjala načrtom te ali one politične ali gospodarske skupine.

Nekateri so opozarjali na politične vplive tujine, ki so v njeni zvezi s tujimi investicijami, drugi na izkoriščanje množic in narodnega gospodarstva. Tretji so poudarjali, da moramo biti tujim investicijam hvaležni za zaposlitev tisočeri delovnih rok, za vznik stoterih tovarn v prej zaostalih in pustih področjih. Po njihovem mnenju so šele tuje investicije predramile v balkanskem brezdelju dremajoče gospodarsko življenje v ponekod že skoraj »ameriški« tempo. Ne glede na navedene in še mnoge druge razkloge, pa je bilo tudi objektivnim raziskovalcem težko zbrati natančne podatke. Pri delniških družbah z delnicami na prinašalca pa natančnega obsega tujih investicij sploh ni bilo mogoče ugotoviti. Novejši podatki pa tudi tukaj omogočajo kolikor toliko zanesljivo presojo.

KJE SO NALOŽENE TUJE INVESTICIJE?

Tuji kapital je naložen večinoma v delniških družbah. 51,52% nominalne vrednosti vseh delnic, ki so bile deponirane na zborih delniških podjetij l. 1938 odpade na tuji kapital (2.387.029.369 din). 80,50% tega tujega delniškega kapitala pa odpade na industrijo. Celokupne investicije v indust. znašajo 13.035.000.000 din, 25% teh investicij pa je delniškega kapitala tujega porekla. Pri 1418 najvažnejših industrijskih podjetjih, ki imajo obliko delniških družb, je bilo plasirane tujega kapitala v obliki glavnice 3,282 milijona din, v obliki denarnih kreditov pa 1.288 milijonov din (Po V. Rosenbergu in J. Kostiču).

VPLIVNO OBMOČJE TUJEGA KAPITALA

Od industrijskih podjetij, ki so last delniških družb, je bilo tujega kapitala investiranega največ v rudarski in topilniški industriji (21,70%), v industriji za električno energijo (20,61) in v kemični ter industriji za destilacijo nafte (14,72%). Skupno je bilo investiranih samo v te panoge preko 57% tujega kapitala. Pri drugih industrijskih panogah so tuje investicije nesorazmerno manjše.

Celokupne investicije v našo industrijo znašajo 13.055.594.000 din. Po podatkih Stevana Kukoleče je izključno jugoslovanskega kapitala, ki ni v vplivnem območju tujega kapitala, le 6.482.200.000 ali 49,65%. Torej 50,35% celokupnih investicij v industriji je v vplivnem območju tujega kapitala. Predvsem so pod njegovim vplivom proizvodnja kovin (skoraj izključno: za 97,55%), proizvodnja strojev (81,69%), industrija mineralnih olj (80,48%), kemična industrija (78,40%), industrija nekovin, mineralov (60,77%), tekstilna industrija (61,45%) itd. Absolutno vzeto pa je največ kapitala vloženega v industrijo električne energije (din 1.041.777.000), dasi je sorazmerno njegov vpliv v tej panogi manjši (42,14%). Popolnoma je izrinjen tuji kapital le v tobačni industriji in precej tudi v tiskarski (le 3,51%), v industriji olj (15,23%), v alkoholni in industriji alkoholnih pijač (17,39%) itd. (Podatki iz l. 1937-38.)

NARODNA PRIPADNOST TUJH INVESTICIJ

Pretežni del glavnice tujih delniških družb je francoskega izvora in sicer 25,01%. Francozi so invest. 820.954.601 din, Angleži 570.762.646 din (17,38%), USA 490.468.300 din (14,95%), nemško-češki kapital je znašal 365.629.310 (11,13%), italijanski pa 310.331.567 din (9,45%). Nad 100 milijonov so znašale samo še investicije belgijskega, nizozemskega in monakovskega kapitala. Skupno je bilo investiranega kapitala iz 14 tujih držav za 3.282.340.280 din.

Že gornji podatki dokazujejo, da so pod nadzorstvom tujega kapitala in v pretežni večini celo v njegovih rokah

Stališče Jugoslavije bo zagotovilo mir na Balkanu

Madžarski gas o osnove njih pogojih sodelovanja med Nemčijo in Jugoslavijo — Sosed nimajo interesa, da bi bila Jugoslavija oslabljena — Po miru k zmagi — Zivahnost v Beogradu

Budimpeštanski dopisnik »Vremena« poroča: »Vsa javnost in politični krogi v Madžarski se bavijo še dalje z zadržanjem Jugoslavije in njenim bodočim stališčem. Treba je poudariti, da je Jugoslavija danes v središču vsega zanimanja. Splošno mišljenje na Madžarskem je, da bo samo stališče Jugoslavije zagotovilo končni mir na Balkanu. Po mnenju Madžarske bi Jugoslavija lahko, že prej sprejela nemške ponudbe za sodelovanje s silami osi, posebno še, ker te ponudbe priznavajo tri osnovne pogoje:

1. absolutno priznanje enakopravnosti in pomena Jugoslavije;
2. absolutno priznanje državne neodvisnosti in nedotakljivosti;
3. čuvanje svobode Jugoslavije z njenimi lastnimi silami.

V Budimpešti so zato prepričani, da ne obstajajo nobena nasprotja več, ki bi mogla onemogočiti sodelovanje med Nemčijo in Jugoslavijo na tej osnovi. Politični krogi pričakujejo, da bo do te rešitve prišlo že ta teden, posebno še, ker se po vesteh, ki prihajajo iz Berlina, iz Nemčije sploh ne vpliva na razpoloženje jugoslovanske vlade in naroda. V Budimpešti pričakujejo z velikimi simpatijami takšne rešitve, ker so prepričani, da bo potem jugoslovansko-madžarsko prijateljstvo, ki je doslej rodilo na mnogih poljih že lepe sadove, v bodočnosti še bolj plodno tudi na ostalih področjih.

»JUGOSLAVIJA NI USTVARJENA ZA ZELENO MIZO«

»Völkischer Beobachter« v zelo toplem članku piše o zgodovinskih bojih Jugoslavije do njenega nastanka ter ugotavlja, da Jugoslavija ni bila ustvarjena za zeleno mizo, nego po velikih vojnih podvigih srbske vojske in naporih vseh delov Jugoslavije, ki so želeli ostvariti samostojno domovino. Noben sosed Jugoslavije nima interesa, da bi bila Jugoslavija oslabljena. Vsem sosedom je najbolje, če Jugoslavija še nadalje ohrani svoje krepko dosedanje stališče, ker je gospodarica najvažnejših poti, ki vodijo skozi srednjo Evropo na Vzhod. Od začetka vojne predstavlja Jugoslavija močnega činitelja miru na Balkanu ter nudi pomemben odpor proti vsem načrtom za razširitev vojne na tem delu Evrope.

NAŠE STALIŠČE — PO MIRU K ZMAGI

Cilj naše velike politike pred 1918 je bil, osvobodjenje in zedinjenje. Po 1. 1918 je imela naša politika več ciljev: notranjo ureditev države ter ohranitev vseh pridobljenih svoboščin. Imamo svoje pojmovanje miru, od katerega ne odstopimo niti za korak. Mir se pa lahko obdrži le

temeljne panoge, od katerih zavisi razvoj celokupnega gospodarstva.

»DINAMIKA« TUJEGA KAPITALA

Vplivno območje tujega kapitala na splošno, niti posameznih njegovih skupin pa ni nekaj statičnega, odmerjenega za vse večne čase, temveč raste in pada. Njegovo stalno tekmovanje z domačim kapitalom, v še večji meri pa med posameznimi njegovimi skupinami, ima zaradi tesne povezanosti z mnogimi drugimi manifestacijami narodnega življenja lahko velik vpliv na usodo naroda. V zadnjem času smo skoraj stalno pričeli važnih izprememb in pregrupirani. Do l. 1938. so bile francoske investicije na prvem mestu. Mnogo podjetij pa je prešlo iz francoskih rok v druge, deloma s tako zvano nacionalizacijo (razne poblašene družbe in pod.), deloma je bilo to prenos posesti od enega tujca na drugega. Vsekakor bi morali gornjo »rang-listo« že nekoliko popraviti. Morebiti pa ne bi še niti tedaj izrazila tako zvane »dinamike«, ki jo dokazuje ta alloni kapital.

Klasičen primer »dinamičnega« razvoja je pri nas nemški kapital. Nemške investicije, ki so bile še pred nekaj leti na 11. mestu, so dosegle l. 1938. že četrto, danes pa smejo trditi, da zavzemajo zaradi najrazličnejših oblik in že izredno pomembno in odlično mesto. Ec-

lo priateljstvu s sosedi ter v vzajemnem sodelovanju in respektiranju obojestranskih pravic. Zato zahtevamo tak mir, ki nam bo utrdil vse to, kar je domovina doslej sebi izvojevala. Želimo, da naša svoboda, neodvisnost in suverenost ostanejo nedotaknjene. Na tej bazi utrjujemo svoj mir, nočemo pa žrtvovati niti enega svojih nacionalnih idealov, ne svoje časti, piše »Samouprava«.

»Politika« piše: »Trdno upamo, da bomo s politiko miru zavarovali vse svoje nacionalne ideale: svoboda, neodvisnost in nacionalno nedotakljivost. S to politiko naj se stvori močan jez proti razširitvi vojne v ta del Evrope. S takšno politiko lahko ostane naša država izvven vojne in ko se vohra poleže, bo

lahko v svoji in drugih korist pripomogla k hitrejši vrnitvi mirodopskih razmer. Stvarnostim okoli nas se moramo prilagoditi, dokler ne prideta v vprašanje svoboda in neodvisnost države.«

KONFERENCE V BEOGRADU

Z ozirom na politični položaj je bilo v Beogradu zelo živahno. Člani vlade so imeli več konferenc. Pri predsedniku vlade so se sestali Cvetković, dr. Maček in dr. Kulovec. Po odhodu Cvetkovića sta se dr. Maček in dr. Kulovec posvetovala dalje. Izmenoma so tej konferenci prisostvovali ministri dr. Šutei, dr. Konstantinović in inž. Bešlić. Predsednik vlade Cvetković je bil ves čas konferenc v stikih z ostalimi člani vlade.

Ameriška industrija na atlantski obali

Kaj je videl ameriški poročevalec na svojem obhodu

Walter Farr, dopisnik »Daily Maila« v USA opisuje svoje potovanje 650 km vzdolž atlantske obale Zedinjenih držav: »Začel sem pri Portlandu, da bi videl, kako se Amerika pripravlja, izvajati zakon o pomoči demokracijam. Vozil sem se z avtomobilom od tovarne do tovarne, iz enega industrijskega središča v drugega. V vsakem važnejšem kraju sem naletel na novo tovarno, ki dela nekaj za Anglijo. Tu se gradijo trgovinske ladje, tam izvidniški bombniki za boj proti podmornicam, bombniki za napade na podmorniške baze, torpede za vojno mornarico Anglije, globinske bombe proti podmornicam, pa tudi velike količine živeža za prevoz preko Atlantika.

V Portlandu v državi Maine gradi na tisoče delavcev nove bazene za ladjedelnice trgovinskih parnikov. Prvo naročilo iz Londona za to ladjedelnico se glasi na 60 ladij. Da bi ladje hitreje gradili, so angleški strokovnjaki svetovali, naj se gradijo kar v bazenih in ne na nagljenih mestih, od koder se potem šele spuste v morje. Ladje se zdaj gradijo v suhih bazenih in ko so končane, se vanje enostavno spusti voda in ladja izplave na morje. Čim bo prva ladja gotova, bodo potem druga za drugo v razmahu 14 dni zapuščale bazen. Vsaka ladja bo imela 10.000 ton.

V Brooklynu so mi pokazali eno najvažnejših tovarn, kjer izdelujejo tajno orožje za Veliko Britanijo pod najstro-

žjim nadzorstvom. Tu se izdelujejo razne priprave za streljanje na bombnike ponoči ter precizni protiletalski topovi, ki bodo izredno točno merili na sovražnika na nebu. V Brooklynu tudi izdelujejo na debelo torpede. Blizu mesta sta dve važni letališči, Port Washington in La Guardia. Imata velike hangarje, iz katerih lahko startajo največji bombniki v Evropo. Angleški piloti dospejo sem s po-

Admiral Isakov o vojni mornaricah

V moskovski »Pravdi« piše sovjetski admiral I. Isakov med drugim: »Zgodovina dokazuje, da je kapitalističnim državam, ki so po svoji zemljepisni legi odvisne od dovoza od zunaj, svoboda pomorskih poti življenjsko vprašanje. — Druga imperialistična vojna priča na vzoren način o velikem pomenu preokceanske plošbe. Norveška je bila okupirana s pomočjo invazije, v kateri so bile pomorske operacije v skladu z zračnimi silami.

Vsak dan izgublja Velika Britanija zaradi podmorniške in zračne akcije nasprotnika del svoje trgovinske mornarice skupaj z dragocenim tovorom živeža in vojnega materiala. Angliji vedno bolj preti nevarnost vdora preko Kanala in Severnega morja. Vprav od te pretnje je odvisna v mnogočem vsa angleška strategija na zahodu, ki zaposluje milijone vojakov, tisoče letal in stotine bojnih

sebnimi letali, prevzamejo bombnike velikane ter jih po kratkem vezbanju spravijo čez Ocean.

Filadelfija je center orožarn. Tu se predvsem izdelujejo stroji za vojno industrijo.

V Baltimoreu sem videl stvari, ki dvigajo v človeku vero in zaupanje vase. V ogromnih tovarnah lahkih bombnikov so mi pokazali mnogo 100 izdelanih strojev, ki so čakali na vzlet. Ti so posebno pripravi za napade na luke ob Kanalu. V velikih dvoranah gredo letala na tekočem traku od rok.

Največje podjetje, ki sem ga na tej poti videl, je pa velika ladjedelnica tvrdke Bethlehem. Ravnatelj podjetja mi je dejal: »Mi ne izgubljam niti trenutka. V soboto smo končali eno ladjo, prihodnjo soboto bomo spustili drugo. Takoj za njo se bo začela graditi tretja, itd.«

20.000 letal USA za Veliko Britanijo

Kakor javlja Reuter iz Washingtona, je vlada izdelala načrt o proizvodnji in izročitvi 20.000 letal Veliki Britaniji v prihodnjih 18 mesecih. Po zakonu o pomoči Angliji se predvideva takojšnja gradnja 10.700 letal. Polovica teh letal bodo težki in poltežki bombniki. Izdeluje se mimo teh še 9000 letal, ki jih je naročila Anglija še pred sprejemom zakona o pomoči demokracijam. Na odločujočem mestu izjavljajo, da proučavajo uredbo zračne prometne črte med Ameriko in Veliko Britanijo, po kateri bi vsa ta izdelana letala letela. Do polovice poti naj bi leteli ameriški, dalje pa angleški piloti.

Uspeli angleških čet v Afriki in Albaniji so bili omogočeni, z dejstvom, da je britska vojna mornarica zagotovila prevoz čet in strehiva iz Avstralije, Novega Zeland in Indije v Egipt. Vojna mornarica je prav tako istočasno podpirala operacije angleške vojske vzdolž libijske obale in paralizirala italijansko vojno mornarico s pomočjo uspešnih akcij proti njenim oporiščem.

Usoda preostanka francoske vojne mornarice je velikega pomena za vse vojskujoče se države. Če bi ta mornarica prešla v roke, najsiho katerega koli vojskujočega se tabora, bi se precej izpremenilo razmerje pomorskih sil. Takšna koalicija pomorskih sil bi umogo pridobila na udarnosti, ki je zelo pomembna za zavarovanje pomorskih poti in prevlade na tako važnih oporiščih, kakor so Malta, Suez, Gibraltar in ostale pomorske prometne magistrale.

Kultura

Beograjsko kulturno pismo

Koncem februarja je gostovala v Beogradu saksonska državna opera iz Draždan. Draždanski umetniki so nastopili z dvema operama, in to z opero »Kavalir z rožo« (Rosenkavalier) Riharda Strassa in z opero »Fidelio« Ludvika Beethovena. To gostovanje nemških umetnikov je predstavljalo za Beograd velik kulturni dogodek. Gledališče je bilo oba večera razprodano do zadnjega kotička in že pet dni pred nastopom saksonske opere ni bilo več mogoče dobiti vstopnic. Pri predstavi so bile navzoče mnoge ugledne osebnosti: knez namestnik, predsednik vlade, mnogi ministri, visoke vojaške osebnosti, beograjski župan, razni tuji poslalniki, konzuli itd. Tisk je o predstavi obširno poročal, posebno najrazširjeniji dnevnik »Politika«. Ne bo odveč, če opišemo to gostovanje.

Obe operi, ki so ju nemški umetniki prikazali, sta zelo različni tako po vsebini kakor po obliki.

»Fidelio« (Leonora) je klasična opera in nosi pečat svoje dobe. To je edina opera Ludvika Beethovena, največjega komponista vseh časov do dneva današnjega. Libreto in glasba v tej operi sta prežeta z onimi idejami, ki so prišle do najvidnejšega izraza v veliki francoski revoluciji. Občeljudske ideje so temelj te opere. Prikazuje nam boj za najosnovnejše ljudske pravice, boj proti nasilju fevdalnih gospodov, veliko herojsko vlogo žene v tem boju itd.

Beethovenovega »Fidelio« lahko uvrstimo v isto vrsto z Mozartovo »Figarojevo ženitvijo«, ki prav tako obravnava vprašanje boja med predstavnik tretjega stanu in plemiči, v isto vrsto z francoskimi revolucijskimi operami Cherubina, Gossca in Mchula, le da pomeni »Fidelio« v glasbenem pogledu krepak korak naprej v realistični smeri.

Ta Beethovenova opera, ki jo mestoma malo kvantno idealizem klasične koncepcije in posamezni racionalistični momenti (osebnost ministra, ki dokonča boj Fidelio), je v svoji osnovi realistična. Tako v dramskem, kakor

tudi v glasbenem oziru, je čisto realistično prikazano: na eni strani nasilno postopanje fevdalnega gospodarja s podložniki in ujetniki, njegova neskrupuloznost itd., a na drugi strani odpor vseh zatiranih, brezpravnih proti takemu redu. Beethovenova glasba je prav v tem vernem realističnem izražanju stvarnosti najmočnejša in je tu dosegel skladatelju isto višino, kot v svojih kompozicijah o veliki francoski revoluciji, ali pa v glasbi za balet »Prometejev stvoris«. Kar tiče torej izbire »Fidelio« za gostovanje, lahko mirno pribijemo, da je bila zelo posrečena, saj je to res opera, ki zasluži največjo pažnjo.

Čisto drugačna je druga opera, ki so jo izvedli nemški umetniki: »Kavalir z rožo« Riharda Straussa. Libreto za to opero je napisal Hugo von Hofmannstahl čisto nerealistično in zelo plehko. Strauss je temu odgovarjajoče tu di uglašil celo stvar. Človeštvo je na ta način obogatel se za eno nerealistično opero.

O umetniški vrednosti Straussovih kompozicij ne bomo izgubljali mnogo besed. Ta moderni komponist, ki je jermal od vseh in vsakega: od klasikov za simfonijo v f moll in za serenade, od romantika Berioza za orkestralno suito »Iz Italije«, od Liszta za simfonične pesnitve Don Juan, Machbeth, Junaško življenje, Till Eulenspiegel. Tako je govoril Zarathustra, Don Quixote, Simfonija domestica in Alpska simfonija, od Wagnerja za opere Guntram in Požar, se je koncem koncev, kakor pišejo njegovi biografi, dokopal do »lastnega« stila, ki pa v stvarnosti ni nič drugega kot eklektična mešanica vseh mogočih stilov. V tem »svojem stilu« je skomponiral celo vrsto oper: Salomo, Ariadno, Kavalirja z rožo, Intermezzo itd. Pri tem se je zelo proslavil, saj je vendar danes najprijubljenejši komponist na nemških odrih, a njegov »Kavalir z rožo« je celo prispejal na filmsko platno.

Toliko o seznamu izboru, sedaj še nekaj o izvedbi. Najprej o glasbenem delu. Draždanski operni orkester s svojim dirigentom prof.

dr. Karlom Böhmom je v tehničnem pogledu nedvomno na veliki višini. To se je pokazalo pri podajanju močnih, realističnih, življenjskih mest v »Fidelio«, Dirigent in z njim ves orkester je podal le Beethovenovo noto, globlje ideje globokega človeškega čustva Beethovenovega pa ni podal.

Vsekakor je bilo to gostovanje draždanske opere zelo pomembno, kajti na ta način smo dobili vpogled v nemško operno ustvarjanje. Saj je draždanska opera ena izmed vodečih oper v Nemčiji in so njeni umetniki med najboljšimi. Posebno znan je njen dirigent prof. dr. Karl Böhm, a zelo slavne so tudi njene pevke: Inger Karen, Elisabeth Höngen, Gertrud Rüniger in njeni pevci: Nilsson, Kurt Böhm, Herrmann itd. Z draždansko opero smo torej lahko dobili precejšen vpogled v višino nemške opere. A že samo to dejstvo zadostuje da pozdravimo to gostovanje.

Iz Beograda so odpotovali nemški umetniki v Zagreb in tudi tam prikazali ti dve operi.

T—j.

k. Ameriška slovenska knjiga. Prosvetna matica v Chicagu v USA je izdala nedavno po daljšem presledku novo knjigo, Ivana Jonteza povesti »Senca preko pota«. Ivan Jontez je v Ameriki dobro znan slovenski pisatelj, ki pa je objavil doslej svoja dela samo v časnikih in časopisih in je torej njegova prva samostojna knjiga. Jontez slika v tej povesti mladega Slovenca iz ameriške generacije, ki zaide v konflikt s svojo drugače usmerjeno ženo Loro. V Ameriki so naši listi knjigo pozdravili.

k. Dizertacije o filmu. Psihološki inštitut hamburškega vespeljčiča ima doslej že 8 dizertacij o filmih, med ostalimi »Kjezina in psihološka vsebina filma«, »Italijanski in nemški karakter filma« in »slika in zvok v filmu«. Najavljena so še nova predavanja, kakor n. pr. »Osnovna vprašanja zvoka in barve s posebnimi ozirom zvočnega filma«.

Gospodarske vesti

Zmanjšanje jugoslovanske tobačne proizvodnje

Pridelovalci tobaka bodo smeli zasadi za 390,9 milijonov tobačnih stebelc manj kot lani.

Uprava državnih monopolov je pred kratkim objavila svoj sklep, da bo morala zmanjšati tobačno proizvodnjo. Zato bo za l. 1941 dovolila, da se zasadi le 336,5 milijonov tobačnih stebelc. Leta 1940 je bilo pri nas zasajenih 1.727, 4 milijonov tobačnih stebelc. Letos bodo torej pridelovalci tobaka smeli zasadi za 390,9 milijonov tobačnih stebelc manj kakor lani. Zmanjšanje znaša 22,6%, a to je skoraj 1/4 lanske tobačne proizvodnje.

Kako se bo to občutno zmanjšanje proizvodnje tobaka občutilo v našem poljedelstvu? Tobak je pri nas zelo pomembna poljska kultura, od gojenja tobaka živi na desetisoče družin malih kmetov v Hercegovini, Črni Gori, Makedoniji, Sandžaku, Metohiji, Kosovu, in v Vojvodini. Pri nas namreč gojijo tobak še v precejšnji meri mali kmetje in še nimamo velikih tobačnih plantaž, kot na pr. v Ameriki, Zmija, ki je dobra za tobak, ni dobra za druge poljske pridelke. Tobak namreč dobro uspeva na kameniti zemlji, kjer ne bi uspevala dobro skoraj nobena poljska rastlina. Tobak potrebuje le malo zemljišča, toda zahteva ogromno dela, kar mu veča vrednost. Če bi na pr. siromašni kmet teh krajev, one male parcelice, na katerih je dosti sadil tobak, zasajal z žitom, krompirjem itd., bi mu bil izkupiček od pridelka najmanj desetkrat od petnajstkrat manjši kot preje, ko je sadil tobak. Seveda bi imel tudi najmanj dvajsetkrat manj dela.

S tem zmanjšanjem tobačne proizvodnje, pa ne bodo prizadeli vse pokrajine v naši državi, ki so doslej pridelovale tobak, v enaki meri. Najobčutnejše bo zmanjšano število tobačnih stebelc v Vojvodini. Tu bo zmanjšanje znašalo 52,2%. V Vojvodini so se pridelovali bolj grobe vrste tobaka, predvsem tobak za pipo, a ravno za te vrste je povpraševanje najbolj padlo. Zato mora monopolna uprava najbolj zmanjšati pridelok tobaka v Vojvodini. Tudi v Srbiji, kjer pridelujejo slabše vrste tobaka, bo zmanjšanje nad povprečnim. V moravski banovini na pr. bo monopolna uprava dovolila, da se zasadi le 60 milijonov tobačnih stebelc, dočim jih je bilo lani zasajenih 100 milijonov. Malo manjše bo zmanjšanje v Črni Gori, Sandžaku, Kosovu in Metohiji, kjer bo znašalo 24,7%. Najmanjše pa bo zmanjšanje v Vardarski banovini t. i. predvsem v Makedoniji, ki je v pogledu kvalitete in tudi kvantitete tobačne produkcije bila vedno na prvem mestu med vsemi pokrajinami Jugoslavije. Tu je bilo lani zasajenih 1.182 milijonov tobačnih stebelc, a letos bodo smeli pridelovalci

zasaditi le 948,8 milijonov stebelc. Kakor vidimo iz tega, je tudi tu zmanjšanje občutno, saj znaša 19,7%.

V splošnem bo torej proizvodnja tobaka v vseh pokrajinah, ki so doslej pridelovale tobak zelo zmanjšana, saj bo celo v vardarski banovini, kjer je zmanjšanje najmanjše, letos zasajeno za petino manj tobačnih stebelc kakor lani. Najobčutnejše pa bo zmanjšanje v onih krajih, ki so pridelovali slabše vrste tobaka.

O samem vprašanju, zakaj se pri nas zmanjšuje tobačna proizvodnja, tu ne moremo razpravljati podrobneje. Neka-

teri so mnenja, da to ne bi bilo nujno ter opozarjajo na dejstvo, da na pr. Bolgarija svojo tobačno proizvodnjo še zvišuje. Naj omenimo samo nekaj dejstev, ki so karakteristična za dosedanje reševanje tobačnega vprašanja. Skoraj ves lanski previšek smo prodali v Francijo. Letos tega več ne bo. Nemčija kupuje v Bolgariji. Monopolski dohodki od tobaka še vedno rastejo. Konsum se je zmanjšal, posebno pri slabših vrstah tobaka. Cene so se dvignile, pri slabših vrstah 25%, pri boljših manj. Posebno poglavje tvori pobijanje tihotapstva.

1 milijarda izkupička za konopljo!

Pridelovalci konoplje so prodali lanske konoplje za 4000 vagonov. Dve tretjini od tega odpade na konopljno vlakno, ki so ga prodajali povprečno po 30 din kg ali 300.000 din od vagona. Skupno so prejeli pridelovalci konoplje za

lanski pridelok preko 1 milijarde din, toda 85% od tega odpade na Vojvodino, kjer so pridelovalci prejeli skupno 850 milij. din, vsi ostali kraji v državi pa le 150 milij. din.

Madžarski industrijci v Beogradu

V Beogradu se mudi na obisku skupina madžarskih industrijcev, ki so gostje Zveze jugoslovanskih elektrotehničnih podjetij. Ogledali si bodo različna beograjska industrijska podjetja ter obiskali župana, prometnega ministra in gradbenega ministra. Med gosti je tudi predsednik zveze madžarskih industrijcev ter bivši minister za industrijo dr. Budan.

OBVESTILO TI ZBORNICE O ZNIŽANJU PRIJAVLJENIH KOLIČIN PETROLEJA

Trgovinsko-industrijska zbornica v Ljubljani obvešča vse interese, da je znižanje prijavljenih količin petroleja posameznim tvrdkam izvedla sama Uprava državnih monopolov, ki v nobenem primeru ne dovoljuje povišanja količine, ki jo je že enkrat določila. Uprava državnih monopolov priporoča uporabo trihloretilena, ki more uspešno nadomestiti petrolej. Z ozirom na to naj ne pošiljajo na zbornico nikake prijave za povečanje prvotno določene količine petroleja.

ZA DVIG SRBSKE VASI

Zastopniki srbskih kmetijskih društev so zborovali v Beogradu. Na svojem 67. občnem zboru so sklenili, da je treba predvsem izboljšati pouk v ljudskih šolah, sprostiti postopek pri PAB ter razpravljati o mnogih perečih problemih

kmečkega stanu, zlasti so se zavzemali za pocenitev kmetijskega orodja ter za boljšo zdravniško, živinozdravniško in prosvetno službo na vasi.

g. Jugoslovansko-madžarska trgovska pogodba, ki bodo v Beogradu po prihodu madžarske trgovinske delegacije, bodo obsegala najrazličnejša trgovska vprašanja. Ta vprašanja bodo reševana v okviru sedanega jugoslovansko-madžarskega trgovinskega sporazuma.

g. Prenesla je omejitve izvoza suhih sliv po sklepu sveta za zunanjo trgovino pri ravnateljstvu za zunanjo trgovino. Izvozniki lahko izvažajo suhe slive v vse države izveniške Nemčijo in Češko-Moravsko. Izvozna pooblastila daje Prizad.

g. O zaščiti vlagateljev pri bankah je razpravljala koordinacijski odbor za denarništvo na zadnji seji. Vloge naj bi imele davčne oljštave. Pri uvedbi dohodnine naj bi bile vloge izvzete iz osnove skupnega dohodka ter dohodki od vlog ne bi bili obdavčeni z dohodnino.

g. Za pomočnika ministra za oskrbo in prehrano je postavljen dr. Dragomir Kosić, ravnatelj direkcije za preučevanje in organizacijo kmetijskega. Načelnik splošnega oddelka pa je postal dr. Mihajlo Milošević, višji svetnik finanč. ministrstva.

g. Izvoz modre galice, bakra in bakrene rude, ki se uporabljajo za izdelovanje modre galice, je začasno prepovedan. Mogoče bo samo z dovoljenjem sveta za zunanjo trgovino na podlagi kompenzacije.

g. Tudi Sarajevo hoče imeti velesejem ter je kmetijska zbornica za drinsko banovino začelo z akcijo, da bi dobilo Sarajevo sejmišče za prirejanje razstav iz najrazličnejših gospodarskih panog.

g. Oddelek za Češko-Moravski protektorat je odprl pri Narodnem odboru Jugoslovansko-nemške trgovinske zbornice v Beogradu.

Drobne novice

n Bogomojski sabor, ki predstavlja posebno skupino v srbski pravoslavni cerkvi, je bil te dni v Zici. Na saboru je sodeloval tudi episkop zika Njegoj Vukmirović. Kot znano je bogomojskemu gibanju služila cerkvena oblast nekaj časa nasprotno, sedaj pa ga je netako molče priznala.

n Občni zbor Hrvatska filatelističnega zveze je bil v nedeljo v Zagrebu. Med drugimi je soglasno sklenil, da bo zveza začela izdajati svoje uradno glasilo „Hrvatska filatelija“, ki jo bo urejeval Dragan Novak.

n Travnaj je podrl ter težko poškodoval v Zagrebu 50 letnega Ivana Tesarekaj, ko je hotel prekorati cesto. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa je kmalu podlegel poškodbam.

n Ze 200 let zdravi steklino družina Nemčević v vasi Bukovac v križovačkem okraju. Baje jim je za tajno zdravilo povedal neki potnik, ki ga je ta družina hranila do njegove smrti. Družina je imela za zdravljenje celo uradno dovoljenje dokler ni bil ustanovljen Pasteurjev zavod. Njen sedanji poglavar, Djuka Nemčić, neče skrivnosti razodeti niti svojemu sinu, da ne bi imel sitnosti zaradi nedovoljenega zdravljenja.

n Samo eno krilo ima kokoš branjevke Banjac iz Prokopa.

n Oslepela in spet spregledala je mlada Cehinja Vjera Peškova, ki je bila pri svojih sorodnikih v Križevcih na Hrvatskem. O njeni nenadni sleposti po daljšem spanju smo že poročali. Nato so dekle odpeljali v Zagreb na očesno kliniko, kjer je bila 2 dni v temi in je polagoma spet spregledala. Specialist dr. Glaser je izjavil, da je bila vzrok slepote je motnja v živčnem organizmu, nekak živčni pretres, ki je navadno kratkotrajen.

n Pegasti tifus se je pojavil v vasi Lisčevića v Hercegovini. Dve osebi sta umrli, nekoliko pa jih je obbolelo. Oblasti so poslale iz Mostarja posebno ekspedicijsko, ki naj vse potrebno podvzame, da se ta nevarna bolezen omeji in zatira.

n Od okuženega mesa se je zastrupilo 7 ljudi v vasi Porječju pri Travniku. Jurko Glavač je namreč zaklal svoje bolno živinče, ker ni slutil, da je okuženo, ga je pojedel z ostalimi člani svoje družine ter dyema sorodnikoma. Vsi so umrli v strašnih mukah.

n 20 ljudi je obgrizel stekel pes na mostarskih ulicah. Za toliko oseb vsaj vedo.

Radio

Torek, 25. marca
Ljubljana: 10 plošče po željah, 10.45 Kmečki trio, 11.30 koncert pevskega zbora Državnega učiteljskega, 13.02 RO, 17 kmetijska ura, 17.30 citrski dueti, 19.40 koncert s sodelovanjem Rudolfa Župana, člana zagrebske opere, M. Lipovška in RO, 21.15 Cimermanov kvartet, 22.15 orkestralna gl. — Beograd: 13.40 zabavni koncert, 21.10 koncert drezdenskega godalnega kvarteta. — Praga: 15 plesna gl., 18.20 pisan spored, 20.05 Dvorkove skladbe, 23.45 koncert zabavne gl. — Solija: 12.50, 18, 19.50 in 21.30 lahka in sles na gl., 18.45 vački, 20 ruske pesmi, 22 plesna gl. — Anglija I: 19.20 solisti ali zabavna in plesna gl., 21.15 pisan koncert, 23.15 plesna gl. — Nemške postaje: 18.20 zabavna gl., 19.15 pisan koncert 21.15 zabavni koncert, 23.15 nočni koncert. — Budimpešta: 15.30 cigani, 18 pisan koncert, 22 zabavni koncert, 23.25 jazz.

JAN GREZA:

BARBARA CELJSKA

18

Zgodovinski roman lepe Celjanke

In ko je kralj Sigmund narekoval se pisma podobne vsebine svojemu bratu v Prago, kralju Vaclavu, je sodil, da je tako izvršil svojo dolžnost.

S svojim sprevedom se je nato obrnil proti Angliji, kjer je prav tako lepim, le nekoliko čemerim angleškim gospem razdaljal zlate prstane. Od tod se je čez rodno Luksemburško vrnil v Kostnico, kjer je bil zbor 19. aprila 1418 slednje končan, za edinega poglavarja cerkve pa izvoljen papež Martin V.

Toda tudi odtod se kralju še ni mudilo domov, v Budin, za svojo ženo. Tja se je vrnil šele leta 1420, ampak tudi takrat so ga prigrale v Budin popolnoma druge stvari.

DRUGO POGAVJE

(Leto 1420)

I

Zmotil se je kralj Sigmund, ko je mislil, da bodo vladarski posli, ki jih je zapel kraljica Barbari, kraljico tako utešili, da bi se za kaj drugega ne ategnili zanimati. Zmotil se je bil, ko je računil, da bodo ogrski plemenitaši obdali tudi kraljico s toliko navno ozkosrčnostjo ko njeega samega. Lede onega dekleta iz lno-

mosta. Ogrski plemenitaši niso bili češki plemenitaši, ki so po večini — kar je bil kralj tako izvedel — stopili na Husovo stran in skušali živeti po Husovih strogih vzorih in naukih. Ne, ne, ogrski plemenitaši niso bili češki plemenitaši; sicer pa nihče še ne more trditi, da so na Češkem sploh resnični plemiči. Mar imajo tudi tam svoje plemstvo? Kmetje, obrtniki, razni tovariši, podložniki, vse se je pričelo gibati, vsakdo drži v roki kelih in vrta po bibliji kot teolog! In če je kralj razumel plemiče — kajti njim je šlo za politiko — potem zanesljivo ni razumel preprostega ljudstva, ki je rahljalo spono podložništva in pokorščine. Ogrski plemenitaši so bili kaj drugega. Dosledni vsaj v eni stvari: pridržali so si politiko, vero pa so — Bog jim greh odpusti — prepustili duševnim pastirjem. Toda znali so biti natančni in strogi — Sigmund prav gotovo nikoli ne bo pozabil njih ravnanja glede one inomostske zadeve — vendar je zategadelj, da bi kralja priklenili na domačo deželo ter imeli proti njeemu, če bi bilo potrebno, primerno orožje.

Zmotil se je torej kralj Sigmund, ko je mislil, da bodo vladarske skrbi popolnoma zavzele kraljico. Sicer pa je vseeno

ali se je kralj zmotil ali ne, res je, da je prestoino mesto Budin sprejelo in pozdravilo kraljičin prihod z godbo, petjem, bobni in zvonjenjem. Vse ogrske gospe so se oblekle kar najbolj svečano, da so kar žarele v dragem kamenju; ogrski plemiči pa so na konjih zvenketali z zlatimi in srebrnimi ostrogami.

Bila je velika slavnost, kakršne Budin še ni videl. In radostna slavnost, kajti ogrsko plemstvo je že od pamtliveka rado prirejalo vesele slavnosti, ki so žarele v dragem kamenju, zlatu in lepim besedah, poklonih in nasmehih. Bila je velika slavnost, na katero so prišli vsi, kajti človek ne ve, kdaj se mu utegne taka udeležba primerno obrestovati. Ogrsko plemstvo je popolnoma pravilno presojalo: živ je kralj, živa je kraljica in sam Bog oče ve, katerega izmed obeh preje pokliče k sebi na oni svet. Če častiš kralja, ne zgrešiš. In če častiš kraljico, tudi ne zgrešiš. Nekeč bosta umrla oba, in prav je, če tudi v slavnostnih dneh misliš na zadnje ure onega, po čigar smrti se ti obeta lepa dediščina.

Ogrski plemenitaši so modro ravnali. Veselili so se in pozdravljali. Prirejali so slavnosti. In kraljica, ki je tega sicer že precej videla v svojem življenju, je bila vendar videti zadovoljna. Tu je bilo drugo življenje, ki ga ni mogoče primerjati z življenjem v Kostnici. In pa: tam opepi in zloba, tu pa smeh in veselje.

Gospod Lovrenc Herdervary, ki je skrbel za kraljičin dvor, se je tudi to-

krat izkazal, kot se spodobi. Poznal je Barbaro, obenem pa je poznal tudi življenje v Benetkah, v Florenci in še dalje na jugu pod vriskajočim soncem in neskončnim modrim svodom. Kos tega življenja je presadil v Budin, za kar je bil deležen pohvale in splošnega priznanja. Tudi slavnost, ki je bila prirejena v čast prihoda kraljice Barbare, je bila njegovo delo, ki se mu ga zares ni bilo treba sramovati.

— Saj kar žarite, — se je smehljala Barbara ter se obrnila h gospodu Lovrencu.

— Seveda, — se je namuznil stari premetenec, — ko pa sprejemamo tako lepo kraljico, kot si ti.

— Ah! — je laskalo kraljici Barbari. — Mar se mi hočete prikupiti? Pa kar vsi!

Lovrenc Herdervary je visoko spogledal smolene obrvi ter vprašujoče pogledal kraljico.

— Prilizovati? Tebi, Milost? Ali se je mogoče prilizovati soncu radi tega, ker sveti in greje? Ali je sploh mogoče laskati tvoji lepoti, ki je neskončno lepa? Ne, Milost, nihče ti noče sladko laskati, ker tega enostavno ne moremo storiti. Vsako prilizovanje in dobrikanje bi bilo le žalitev tvoje lepote. Veseli smo te, dovoli nam, da se vsi iz srca radujemo!

Barbara se je spet radostno zasmejala.

(Dalje.)

Novice

Za močno zrakoplovstvo potrebna domača industrija

Včeraj dopoldne je bil v Beogradu občni zbor Združenja zrakoplovnih in-
dustrij. Bilo je ustanovljeno šele lani,
vendar pa je doseglo že prave uspe-
he. Zborovanja so se udeležili zastop-
niki vojaških in civilnih oblasti ter vsi,
ki jim je pri srcu čim lepši razvoj naše-
ga letalstva in domače letalske industrije.
Združenje se je držalo pri svojem de-
lu smernic, ki jih je dal knez namestnik

Pavle z besedami, ki jih je napisal v let-
niku jugoslovanskega zrakoplovstva. Te
smernice se glase:

»Za ustvaritev sodobnega močnega
zrakoplovstva, ki bi bilo vedno sposobno
za nastop, je pogoj domača zrakoplovna
industrija, ker predstavlja edini vir pre-
skrbovanja. Zato se lotimo z vsemi sred-
stvi dela, da dvignemo lastno industrijo
na višino, ki bo odgovarjala našim mož-

nostim in našim potrebam.«

Posamezna zanimiva in pomembna
poročila funkcionarjev so v številkah
pokazala razvoj naše mlade letalske in-
dustrije. Ob zaključku zborovanja je bil
sprejet formalni predlog, da bo odslej
odbor Združenja zrakoplovnih industrij
hkrati tudi odbor Zveze zrakoplovnih in-
dustrij, ker so v obeh odborih večinoma
iste osebnosti.

Stanovsko gibanje podeželskega učiteljstva

Nedavno je bilo v Križevcih pri Ljuto-
meru drugo letošnje zborovanje učitelj-
stva, organiziranega v stanovski organiza-
ciji JUU. Pred zborovanjem je bila urad-
na okrajna konferenca, na kateri je okr.
šol. nadzornik g. Karbaš obravnaval raz-
ne važne odloke. Sledil je nastop učitelja
Kolarja, ki je obravnaval z decem VII. in
VIII. šol. delovno enoto „Gospodarska Ju-
goslavija“. Enota je bila obravnavana
skrupulo po načelih nove metode.

Sledilo je zborovanje, ki ga je vodil
predsednik g. Ivajnič. Podal je daljše si-
tuacijsko poročilo, v katerem je obrazlo-
žil prizadevanje stanovske učiteljske or-
ganizacije za uresničenje vseh aktualnih
problemov, ki se tičejo naše šole, učitelj-
skega stanu ter organizacije.

Obravnavali so predlog novega šolske-
ga zakona, ki ga je izdelala Kmetijska
zbornica v Ljubljani. Gospoda Kocbek ter
Loyšin sta v posebnih referatih točno ana-
lizirala ta zakonski predlog, nakar se je
razvila živahna debata. Iz te debate je
izšel sklep, da stoji učiteljska organizacija
na stališču, da morajo glavne zahteve no-
vega šol. zakona vsebovati prvenstveno
slednje zahteve: decentralizacija, depolitiz-
acija in demokratizacija našega šolstva.

česar pa v tem projektu ni.
Sledila so poročila raznih društvenih
funkcionarjev. Naslednje zborovanje bo 3.
maja v Slatini Radenci. Ob tej priliki bo
predaval znani padagoški delavec g. Miloš
Ledinek iz Maribora.

*

Okrajno učiteljsko društvo v Ptujju je
te dni zborovalo v „Mladiki“. Predsednik
g. Zupančič Drago je otvoril zborovanje
s pozdravom prisotnih in novih članov ter
podal situacijsko sliko organizacijskega de-
la, banovinskega in centralnega odbora
JUU. Posebno je poudaril vprašanje na-
predovanj, načrti novega uradniškega za-
kona, kontraktualnih učiteljev, zvišanja
prejemkov, naravnih stanovanj, kuriva itd.
Sledila je prav zanimiva debata o temi
„Odnosi upravitelja do učitelja“, ki jo je
izvajal J. Jančič. Protigovor v temi „Odn-
osi učitelja do upravitelja“, ki ga je iz-
vajal g. Bitenc, je povzročil splošno, pre-
cej razgibano debato. Prvi je zastopal ide-
alistično, drugi pa realistično plat v obliki
raznih anekdot. K debati je podal okrajni
šol. nadzornik g. Vizjak Ciril nekaj objek-
tivnih pripomb. Prihodnje zborovanje bo
istotam v soboto, 5. aprila, ob 8.

Doslej potopljenih 8 naših parnikov

Poročilo pomorskih oblasti pravi, da
je bilo doslej potopljenih 8 naših parni-
kov, ki so pluli po tujih morjih. Bili so
to sami tovorni parniki, ki so vozili blago
za nas in tudi za druge države. Ve-

činoma so bili potopljeni blizu Gibraltar-
ja ali pa v bližini Anglije. Tudi sedaj je
več naših trgovinskih parnikov na širnih
morjih, vendar pa se izogibljejo najbolj
nevarnim mestom.

15 smrtnih žrtev trebušnega tifusa v Vojvodini

Ze nekajkrat smo poročali o kata-
strofalni epidemiji trebušnega tifusa,
ki razsaja v Srbobranu v Vojvodini.
Skoraj vsaka hiša ima po več bolni-
kov. Doslej je bolezen zahtevala 15
smrtnih žrtev. Zdravstvena oblastva so
odredila obvezno cepljenje vsega pre-
bivalstva. Doslej so bili vsi deloma

enkrat deloma dvakrat cepljeni. Epi-
demijo je povzročila okužena voda iz
javnega vodnjaka, v katerem se je do-
tekala gnojnica. Ta vodnjak so takoj
zaprli. Pobijanje trebušnega tifusa nad-
zoruje sam pomočnik ministra za so-
cialno politiko in narodno zdravje.

Madžarski turisti pridejo na Bled

Za Veliko noč bo prišlo 50 madžarskih
turistov v Slovenijo. Odločili so se za
Bled, kjer bodo ostali 14 dni. Za kasneje
so razpisana potovanja tudi v druga
slovenska letovišča.

PAPEŽEVA PROSLAVA V BEOGRADU

Včeraj dopoldne je bila v beograjskem
gledališču svečana proslava druge oblet-
nice papeževga kronanja. Akademiji so
prisostvovali člani vlade, zastopnik voj-
ske, diplomatski zbor, papeški nuncij,
beograjski nadškof in številni drugi pred-
stavniki.

DEKLICA V PLAMENIH

13 letni hčerki krojača Matildi Mordej
od Sv. Roka pri Rogatcu se je pri šte-
dlniku vnela obleka. Debila je hude ope-
kline po vsem telesu.

VLOMILSKI PLEN ZA 900.000 DIN

Iz Sarajeva poročajo, da je bilo vlom-
ljeno v grad Pavčević v okolici mesta.
Vlomilci so odnesli mnogo dragocenosti,
zlatnine in draguljev v skupni vrednosti
900.000 din. O milijonski tatvini je sa-
rajevska policija obvestila vsa varnostna
oblastva v državi.

o Razbojalki, ki so nedavno pobegnili
iz soboških zaporov, so ukradli v Oče-
slavcih francosko Klobasi motorno kolo.

o Z zaplenjenim nožem si je zadal v samo-
mordilnem namenu več zbadiljajev v prsa
v gozdu pri Remšniku 27 letni Janko C.,
ki je šele te dni prišel iz Zagreba, kjer
živi njegova ločena žena.

Ptu

o Razstava sodobne slovenske likovne
umetnosti v Ptujju dosega svoj višek. Raz-
stavo so obiskali doslej v zelo velikem
številu ne samo iz Ptujja in podeželja, am-
pak celo iz drugih mest. Doslej je bilo
razprodanih nekaj slik in kipov. Razstava
bo odprla samo do 25. t. m.

o Pogozdovalna doža je sedaj v polnem
teku. Nekateri posestniki se zavedajo,
kakšne važnosti je gozd, zato so že pre-
cej pogozdili. Dolžnost vseh posestnikov,
ki imajo goščave je, da takoj začnejo
s pogozdovanjem in si nabavijo gozdne
sadike. Solska vodstva jim bodo pri tem
delu s Solariji vsakakor pomagala.

o Regulacijska dela Drave pri Budini
so po dolgem zopet oživela.
o Nesreče. V bolnišnico Ptuj so pri-
peljali zaradi poškodb Segula Jero, 15
letno železarjevo hčer iz Dornave, ki je
padla z lestve. — V Sv. Marku nize Ptujja
je bila zabodena v pleča od svojega vi-

Iz območja pohorske Dravinje

V konjiškem okraju se je lani rodilo
593 ljudi, od teh 70 nezakonskih in 12
mrtvorojenih. Porok je bilo 126. Umrlo
je 392 oseb (l. 1939 259), in sicer v prvem
mesecu 34, v prvem letu 83, od 2—5 le-
ta 106, od 5—15 leta 4, od 15—30 leta 16,
od 30—50 leta 42, od 50—70 let 88, od 70
dalje pa 136 ljudi. Radi letike jih je pre-
minulo 33, pljučnih boleznih 50, davice 1,
ošpic 1, na ranah 2 zaradi griže 4, kapi
28, srčnih boleznih 28, raka 22, poškodb
po naključju 10 in vsled ubojev 6. Sa-
momorov je bilo 6. Ostali so navadni
smrtni slučajji. Žrtve letike in pljučnice
so vsako leto večje, manjša pa se število
nasilnih smrtnih slučajev. Okraj je kon-
cem leta štel 22.168 prebivalcev.

Ze več kakor štiri mesece počiva delo

njenega moža 43 letna Horvat Marija. —
V Sv. Lovrečcu v Slov. goricah se je
smrtno nevarno poškodovala 18 letna pos.
hči Čuš Toma, ki je branala njivo. Pri
tem so se ji volji splašili in padla je
tako nesrečno, da ji je prišla brana na
glavo.

SMRT ZARADI VRELEGA MLEKA

V Mostah pri Ljubljani se je prevrnil
lencec vrelega mleka na 7 letnega Petra
in 4 letnega brata Tončka Završka.
Oba sta dobila hude opekline, da so ju
moralj prepeljati v bolnišnico. Tonček je
ponoči podlegel, Peter pa je rešen.

Celje

DVE NESREČI V RUDNIKU »BOHE- MIJA«

V rudniku »Bohemija« v Pečovniku pri
Celju sta se zgodili dve nesreči. 30 let-
nega rudarja Ivan Petka iz Zagreba pri
Celju je zgrabil stroj za odvažanje pre-
moga in mu odtrgal levo roko v rame-
nu. — 37 letnega rudarja Franca Videca
iz Pečovja pri Teharjih sta v rudniku
stisnila dva vozička in mu zlomila roko.
— Oba se zdravita v celjski bolnišnici.

o Ljudsko vseučilišče. Drevi ob 20. bo
predaval ravnatelj narodnega muzeja v
Ljubljani dr. Josip Mal o svetovnem na-
zoru starih Slovencev.

o Umrlj je na Krekovi cesti v Celju 81
letni upokojeni nadučitelj Felik Mahor.

o Sredpostni sejem je bil v soboto v
Celju. Kramarjev je prišlo manje, kakor
ob drugih sejnih, tudi kupujočega občin-
stva je bilo manje. Ljudje so kupovali sa-
mo najpotrebnejše. Na živinski sejem je
bilo prignanih 20 krav in nekaj volov.
Kilogram žive teže za krave je bil 8—9
din.

o Borza dela. 20. marca je bilo v evi-
denci skupaj 1481 nezaposlenih, moških
1201, žensk 280. 10. marca je bilo v evi-
denci skupaj, 1476 nezaposlenih, moških
1181, žensk 292. — Delo je na razpolo-
go: 10 hlapeem, 5 zidarjem, 2 čevljarjema, 18
kmečkim deklam, 1 hotelski kuharici, 1
privatnim kuharicam, 2 sobaricama, 3 slu-
žkinjam, 2 vzgojiteljicama, 1 tkalki in 1
postrežnici.

o Zaradi vzloma je bil aretiran nevarni
polepuh Valentin Medved iz Topolšice pri
Soštanju. Pred dnevi je vlomil v gostilno
Stefana Cvenka v St. Petru v Savinjski dol.,
kjer je ukradel kolo in druge stvari v
skupni vrednosti 8000 din.

o Pred okrožnim sodiščem v Celju sta
se zaradi raznih tatvin zagovarjala 40 let-
ni Albin Bervar in njegov mladoletni to-
variš S. J., oba iz Haelina. Prvi je dobil
18 mesecev strogega zapora nepogojno,
drugi pa 10 mesecev zapora, pogojno za
doba 3 let.

o Vlom. Pri posestniku Alojzu Oevirku
v Planici pri Kalobju je vlomil neki ne-
znanec in ukradel 3000 din gotovine in več
drugih stvari. V okolišju je bilo tudi več
vlomov.

o Aretiran je bil 42 letni Karl M. iz Ljub-
ljane, ker je v župnijski pisarni na Teh-
arjih pri Celju ukradel župniku Vesenja-
ku 2600 din. Pri njem so našli še ves
denar.

o Napad. Delavec Franc Brodnik iz Ce-
lja se je zvečer vračal iz Teharja domov.
Na cesti ga je napadel neki neznanec, stre-
ljal na njega in ga zadel v nogo.

v granitolomu Cezlak nad Oplotnico, kjer
je bilo zaposlenih preko 100 delavcev iz
bližnje in daljne okolice. To je za mnoge
družine hud udarec. Negotovost v gran-
itolomu je povečala še bolj smrt lastnika
inž. Ehrlicha. Zelo so prikrajšani tudi
vozniki.

Ban. cesto II. reda Slov. Bistrica -
Oplotnica bodo letos nadaljevali na po-
dročju mariborskega in konjiškega okr.
cestnega odbora. Nekaj bodo prispevali
odbori ostalo pa banovina. Delo je nu-
jno potrebno, ker gre za povezanost za-
ostalih vasi pod Pohorjem z večjimi
okraji.

Redni občni zbor SPD Slov. Konjice je
bil pretaklo nedeljo zvečer v Narodnem
domu v Konjicah.

Posplošenje konjiške bolnišnice

Upraviteljstvo bolnišnice Rdečega kri-
ža v Slov. Konjicah, ki je od ustanovitve
l. 1895 pa do danes popolnoma zasebna
zdravstvena ustanova, je nedavno sestav-
ilo statistiko zavodnega delovanja v
preteklem letu, ki nazorno prikazuje za-
nimivo gibanje v menda najmanjši slo-
venski bolnišnici.

Leta 1940 je bilo sprejetih v zavod 321
bolnikov obeh spolov. Ti so se zdravili
v štirih oddelkih, in sicer na medicins-
kem 173 bolnikov, na kirurški 60,
na infekcijskem 28 in na ginekološkem
59. Razmeroma veliko število bolnikov
je bilo ozdravljenih (269). Zdravstveno
stanje se je v zavodu izboljšalo 28 bol-
nikom, neozdravljeni so se vrnili domov,
v druge bolnišnice je bilo premeščenih
12 moških in 5 ženskih, eden možki ter
ena ženska pa sta v bolnišnici umrla. —
Število bolnikov se je lani povečalo za
41, nasprotno temu pa se je zmanjšalo
število oskrbnih dni za 116 (4031), kar
pomeni, da niso bolniki v preteklem letu
bolehal na predelotrajnih boleznih. Isto
pa je pripisovati tudi povečani zdravni-
ški negi. Oskrbnina je znašala v tem
zavodu doslej 32 din dnevno, s 1. apr-
ilom pa se poviša za tri dinarje.

Tekom obstoja je bolnišnica Rdečega
križa v Slov. Konjicah ovela zdravje in
življenje že marsikateremu bolniku raz-
ličnih diagnoz, starosti in stanu. Najlep-
še je tako v mejah možnosti služila vi-
sokemu karitativnemu namenu. Zal pa ni
mogla ustreči v mnogih primerih števil-
nim upravičenim prošnjikom, ker nima
na razpolago drugih potrebnih sredstev
kot vplačane pristojbine za zdravljenje.

Kot takšna je nešteto konjiška
bolnišnica razbremenila mariborsko in
celjsko splošno bolnišnico, ki sta vedno
prenatrpani. S tridesetimi posteljami pa
več ne more zadostiti vsem krajevnim
potrebam, kaj šele, da bi mogla spreje-
mati bolnike iz drugih, bolj oddaljenih
krajev. Premajhna je, razen tega pa še
ne popolnoma opremljena. Manjka ji pod-
por in dotacij.

Danes, ko se vrzeli na področju zdrav-
stvenega delovanja vedno bolj čutijo in
ko je treba čim več žrtvovati za grad-
njo in razširitev sličnih zavodov, je
ljudstvo konjiškega okraja z upravitelj-
stvom bolnišnice upravičeno izraziti
zahtevo, da se zavodu dodelijo nujna
sredstva za spopolnjenje in razširitev.
Treba je najmanj 70 postelj, treba je no-
ve opreme, s potrebno ustanovitvijo od-
delkov se morajo nabaviti zdravstvene
oprave itd. Trdno verujemo, da ni več
daleč čas, ko bo konjiška bolnišnica po-
sajala splošno zdravstveni zavod v dr-
žavni ali banovinski režiji. S tem pa bo
tudi doseženo, kar v tem oziru žele in
zahtevajo desetisoči, ki so na tem za-
interesirani.

o Uradni kratice za dinarje in pare. Po
razpisu ministristva financ z dne 21. jan.
1941 št. 214/VIII, je še vedno v veljavi
naredba z dne 18. novembra 1921, l. št.
12821, Ur. l. št. 337/146, s katero sta odre-
jeni za dinarje in pare kot obvezni urad-
ni kratice: „Din“ in „p“. Prva kratice se
piše vedno z veliko črko, druga z malo;
obe pa brez krajsalne pike. Uporaba dru-
gih zadevnih kratice ni dopustna.

Ljubljana

o Zborovanja ljubljanskih sportnih ri-
bičev. V lovski dvorani hotela Metropol
je imelo Ribarsko društvo v Ljubljani le-
tošnji občni zbor, ki ga je vodil predse-
dnik g. Rasto Pustoslemšek. Poročila funk-
cionarjev so pokazala, da je društvo v
preteklem poslovnem letu posvečalo vsi
skrb varovanju interesov ribiškega spor-
ta, med drugim pokrenilo odločno akcijo
proti onečiščenju voda od strani indu-
strijskih podjetij in doseglo, da je ban-
ska uprava storila zadevno nekaj smot-
rnih ukrepov. Ribarsko društvo ima se-
daj dva lastna ribarska revirja, Borovniš-
nico in Gradašec, stremelo pa bo pridobi-
ti še drugih ali v zakup ali z odkupom.
Društvo šteje sedaj 283 članov.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

* KINO UNION. Tel. 22-21. Ameriški
film „Mlad Edison“. V gl. vlogi mladi
Mickey Rooney.

* KINO MATICA. Tel. 22-41. Glasbeni
večfilm „Melodija brepenenja“. Jeanette
Mac Donald in Nelson Eddy.

* KINO SLOGA. Tel. 27-30.

Zanimivosti

„Za deset let ste se pomladili...“

Kako živi Roosevelt, odkar je bil tretjič zvoljen za predsednika USA

»Vi ste se pomladili za deset let, odkar ste tretjič izvoljeni za predsednika...« je dejal pred sedniku Rooseveltu njegov osebni zdravnik Mac Intyre na njegov 59-letni rojstni dan.

Smotna razdelitev časa, delo in počitek, je ohranila Roosevelta svežega in čilega. Ob 8.30 zazvoni v njegovi sobi zvonček, kar spominja predsednika na njegove dogovorjene politične sestanke. Koj nato pokliče Roosevelt svojega sobarja, ki ga napravi obrije. Navadno

je iz slonove kosti, ki mu ga je darovala neka katoliška župnija v New Yorku. Njegov zvesti sbodny guards, bivši nogometni šampion Thomas Qualters, mu pomaga, da sede v stolico s kolesi ter ga popelje v urad. — Predsednikov urad je v najlepši sobi v Beli hiši. V tej sobi je bil 1801 prvi tradicionalni sprejem na Novo leto. Tu je vsak dan slavni Abraham Lincoln čital svoji družini po eno poglavje iz biblije.

predsedniku prihajajo visoki oficirji, ministri in drugi funkcionarji. Nihče ne ostane pri predsedniku delj ko 15 minut. Voditelje demokratov sprejema Roosevelt vsak dan, v torek popoldne in petek dopoldne pa sprejema predstavnike tiska. Ob četrkih popoldne razpravlja z odborom za narodno obrambo, v petek popoldne pa prihajajo k njemu člani kabineta.

Roosevelt pogosto telefonično razgovarja z zunanjim ministrom Cordellom

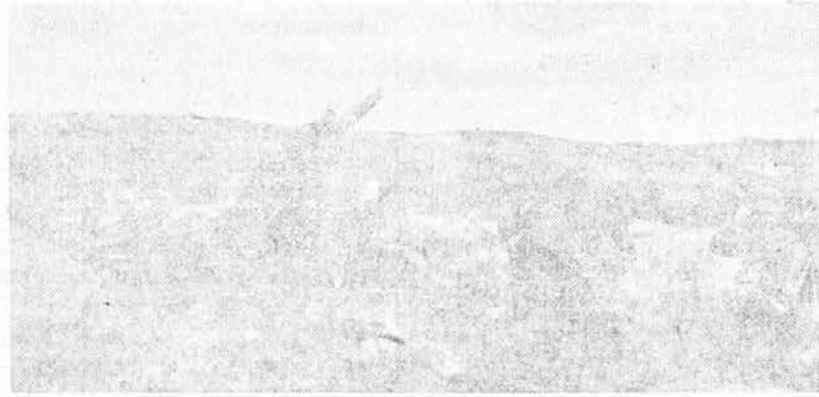
je dobro razpoložen in nasmejan ter se neprestano šali s svojim sobarjem. Nato zajtrkuje kar v postelji. Po zajtrku čita jutranje izdaje velikih ameriških dnevnikov, kot »New York Times«, »Baltimore Sunde«, »New York Herald Tribune« in »Washington Poste«. Ob 9.30 je Roosevelt še vedno v postelji. V tej dobi sprejme svojega najintimnejšega sodelavca Stephen Early-a, tajnika za fisk. Nato pride na vrsto Edwin Wadson, šef Rooseveltovega kabineta.

Koj za njim sprejme predsednik svojo privatno tajnico gđc. Margareto Le Hand, ki je po rodu Francozinja. Tajnica sprejme predsednikovo pošto, ki prav zares ni malenkostna, saj dobi Roosevelt vsak dan najmanj 4000 pisem. Odkar je predsednik USA je dobil nad 10 milijonov pisem. Tajnica sama odgovarja na pisma, ki niso posebno važna. Ta Francozinja, ki je izredno odločna, mirna in uravnotežena ter nenavadno dobrega spomina, ni samo tajnica, ampak takorekoč članica Rooseveltove družine.

Predsednik Roosevelt vstane ob 10 uri ter se skrbno obleče. Svoje sobe nikoli ne zapusti, dokler se ne prepriča, da ni pozabil vzeti s seboj svojih očal in pa amuleta, malega križ-

Nato pričnejo sprejemi in konference. K

Težka poljska baterija v pripravljenosti

Bogastvo v ženskem stezniku

V Pont-L' Eveque v Franciji je bila pred nedavnim dražba zapuščine neke stare meščanke, ki je v bedi in osamljenosti umrla. Dražba je trajala tri dni, udeležili pa so se je nešteti kupci. Dražbeni izključevalec je prodal malone že vse vrednejše predmete, nakar so prišle na vrsto manj vredne stvari. Mimogrede je izključevatelj pograbil v sveženj ženskega perila ter vzal ženski steznik, ki je bil še prav dobro ohranjen. »Vzklicna cena samo 1

frank« je ponudil okoli stoječim. »Kdo da več?«. Ko je tako držal v roki steznik, je nenadoma otipal neko debelejšo mesto na robu steznika. Prekinil je dražbo ter z nožem razparal rob steznika. Presenečen je potegnil izza roba 5 bankovcev po 5000 frankov ter nekoliko bankovcev po 1000 frankov.

O konzulih

— Milostiva, kajne, vaš soprog je konzul?
— Tja, kakšen konzul vendar? Cezar je bil konzul. Napoleon je bil konzul, toda moj mož je, draga moja, generalni konzul!

Splavarska vas

V gornjem toku reke Ingoda v Sibiriji je bilo urejeno za splavarje, ki splavljajo les, plavajoče naselje, ki šteje 24 lesenih hišic, med njimi posebno kuhinjo, malo delavnico, čifalnico, kopalnico in pa oddelček za radio. Ko se bo na reki otalil led, bo plavalo naselje, ki je zgrajeno na splavih, po reki obenem s splavji.

Bolgari bodo dobili lesene podplate

V Sofiji je bila te dni osnovana posebna komisija, ki bo v najkrajšem času z vseh strani proučila vprašanje izdelave obutve z lesenimi podplati. Že dosednji poskusi so pokazali, da je tovrstna obutev zelo praktična in trpežna. Vlada je pa izjavila, da bo v slučaju pomanjkanja usnja uvedla v Bolgariji nošnje obutve z lesenimi podplati.

Skromnost

Lojze: »Jaz sem bil vedno ponos svoje matere.«
France: »Da, da, tvoja mati je bila vedno tako skromna ženica...«

govim... Ti razgovori potekajo po posebnem telefonskem vodu. Vsa Amerika nazna pre... telefonistke, toda le pod imenom »Hello girl«. To dekle pozna na tisoče ljudi izključno po njih glasu v telefonu. Nekoga dne je zastihala v telefonu neznan glas:

»Kaj želite, je vprašala. Tu je Bela Gisa«

»Ah, oprostite, prosim, gospod predsednik...«

Ta oseba je gotovo mislila, da je pri telefonu predsednik.

Ob 11.30 Roosevelt nekaj malega zavzije. Ženo mora navadno vedno pogrevati, kajti pred... Odkar je zbruhnila vojna, Roosevelt ne

nadaljuje svoje konference z Morgenthauom in Ickesom. Po 17.30 ni več sprejemov. Predsednik odide v svoje stanovanje, kjer sede k čaju. Trikrat na teden gre v kopalnico in dvorano za telovadbo, ki jo je dal pred nekaj leti zgraditi v Beli hiši.

Do ure zvečer primajajo v predsednikovo zasebno stanovanje gosti, ponajveč politiki in predstavniki raznih organizacij. Dvakrat na mesec gleda predsednik film, ki ga vrtijo v hišnem kinu, ki ga je svojčas postavil nekdanji predsednik Hoover. Roosevelt ljubi filme zabavne vsebine. Če zvečer slučajno ni več gostov, odide Roosevelt spet v svoj urad ter nadaljuje z državnimi posli. Vsako soboto odide na week-end na svoje posestvo v Hyde-parku v državi New York. Tu se na verandi svoje vile neprestano zabava s pregledovanjem znamk, kajti sedajni ameriški predsednik je strasten filatelist.

Romunski častniki

pregledujejo fronto na Zapadu, kjer so Nemci prekoračili Maginotovo linijo

Svatba za rešetkami

V kaznilnici v Pragi je bila te dni kaj nenavadna svaiba. Neka 30 letna frizerka, ki je bila obsojena na 8 mesecev ječe zaradi tatvine, je naprosila kaznilniškega ravnatelja, naj ji dovoli, da bi se poročila kar v kaznilnici. V svoji prošnji je navedla, da je poroka nujna radi tega, ker se boji, da bi jo utegnili zaročenec zapustiti. Jetniški ravnatelj je prošnji ustrejel. In v jetniški kapelici je bila nato poroka, h kateri je prišel ženin v fraku, nevesta pa v svoji kaznilniški obleki.

Prva lastovka

— Ah, pogledite, pomlad prihaja!

DR. VLADIMIR BREZOVNIK:

ALBANIJA VTISI IN SPOMINI 2

Stari vojščaki pa smo se kmalu pomirili in ladja počasi nadaljuje svojo pot. Prisedem k oficirjem na klop. Vsi so že bili v Albaniji, samo jaz sem med njimi začetnik. Strašne reči pripovedujejo o tej deželi. Da so Skiptetarji hudi razbojniki, ki ubijejo vsakega brez izjeme. In imenovali so imena teh in teh, ki so jih strahovito razmesarili... Prijetna stvar in zabava v naši situaciji na temnem morju, takoj potem, ko nas je minil torpedo. In o malariji so govorili. O tisti morilki, ki s posebno slastjo izbira žrtve med našimi vojaki; ki ne prizanaša in pohabi vsakogar za celo življenje, če ga ne zadavi. In pripovedovali so, da umirajo nesrečneži pod mišim nebom na tleh, v žgoči, tropični vročini, brez tolažbe, zapuščeni; ter da se jih pokoplje kar brez krste; pokoplje sploh le zato, da ne bi kužili zraka.

Nisem hotel dalje poslušati in odšel sem po krovu. Čul sem prefrgane besede druge družbe. In med temi besedami je bil kruti Albanec in malarija. Nagnil sem se čez ograjo; pod menoj, proti ladji-nemu kljunu, je ždelo nalučeno moštvo. Tu in tam je kateri ogovoril poleg sebe čepčega. Kaj govore

ubožci? In tudi od tam doli sta udarili na moje uho tisti dve besedi: ropar in malarija... Resnično nisi na dobrem glasu. Ti Albanija, ti divja oaza nekulture v Evropi, katero imam čast poseletiti čez par dni, če me danes ne pogoltno morje.

Vozimo se že dolge, skoro večne ure. Tema na ladji, tema okoli in okoli in tema v nas.

Končno. V daljavi se zasveti luč in druga in še več. Vprašam kapitana, kaj je to. Stari Bar, pristanišče Črne gore! Kmalu bomo torej iz tega neznanega oklepa teine na svetlih, trdih tleh. Zagledamo par sto metrov pred seboj v luči dimnike naših dveh torpiljark. Zagledamo molo in kmalu na to stopimo na črnogorska tla, kjer ostanemo čez noč.

Stari Bar ima le malo hiš. Ob pristanišču nekaj prostornih skladišč in par poslopj. Najlepše med njimi, ne palača, pa več kot vila, je last črnogorskega naslednika prestola Danila. Tu je stanoval s svojo ženo; sedaj pa so tam stanovanja za avstrijske oficirje in uradnike. Veselo so pripovedovali, da so mu že precej utrdili pohištvo in tudi marsikaj odnesli. Bar ima tudi kolodvor, ker je poslednja stanica železnice, ki vozi iz Virpazara ob Skaderskem jezeru čez Črno goro k morju. Ohoje, železnico in pristanišče, so zgradili Italijani.

V stari Avstriji so delali veliko reidarne z železnice čez Sarajevsko in čez Vordernberg. Skoro se je zdelo, da spava k obči izobrazbi, poznati

le proge; sicer je človeka zadela sramola. In vendar se ti dve progi ne moreta meriti s progo čez visoko črno gorovje. Proga je tako drzno izpeljana in vodi po takih grebenih, da bi komaj divji kozl prisolil prostora. Zdaj se vije v strm, več sto metrov visok hrbel, v pravcatem vijaku, zdaj smukne zopet čez kratek most in, če pogledaš skozi okno bornega vagona, vidiš, da je pod teboj, naravnost pod mostom, zopet most, po katerem si se pravkar vozil. In če pogledaš v zrak, vidiš zopet most, ki ga bo v kratkem prevozil vlak v vratolomni serpentin.

Čim više vozi vlak, tem lepši pogled se odpira potniku. Daleč doli na vznožju Bar s pristaniščem in dalje naprej Adria, ki jo jutranje sonce zlati s tisočeriimi prameni. Na levo orjaški Lovčen in vse okoli črne gore, drzne in visoke, ki so date ime deželi.

Postaj med potom ni. Vlak, ki sestoji iz dveh vagonov, zelo staroga tipa, se ustavi le, kadar potrebuje stroj vode. Med potom so urejene lake postaje. Po tej progi se je poslavljati od svoje zemlje za vedno tudi kralj Nikolaj, ko se je umaknil iz Črne gore preko Bara v Italijo.

Po dvehurni vožnji smo na vrhu ničesar drugega ne vidi oko, kakor vrhove gor; kamor pogleda le okamenelo valovje črnega skalovja.

(Dalje prihodnjč.)

Maribor

Manifestativen koncert zagrebškega „Kola“

Za nastop najstarejšega zagrebškega pevskega društva »Kolo« je bilo v Mariboru precejšnje zanimanje. Le škoda, da je bil sprejem premalo organiziran, saj je zavedni Maribor pričakoval, da se bo ob prihodu hrvatskih pevcev ponovila sponzorna manifestacija kakor ob sprejemu hrvatskih književnikov.

Samo kratek poziv zadnji dan v mariborskem časopisu, ki ga je naslovila Glasbena Matica na javnost glede prihoda Hrvatov, je privabil na kolodvor precej ljudi, vendar pa bi dragi gostje zaslužili večjo pozornost. Pevce »Kola« je pozdravil v imenu GM podpredsednik g. Koren, v imenu župana in mestne občine pa magistratni ravnatelj g. Ro-

došek. Govornikoma se je zahvalil podpredsednik »Kola« iz Zagreba gosp. Dujmović.

Velika dvorana Sokolskega doma je bila zvečer polna navdušenih poslušalcev. Njihovo navdušenje je naraščalo od skladbe do skladbe, mladina pa je na pevce z balkona sipala cvetje. Po glavnem odmoru je pozdravil goste v imenu GM g. Koren, gospa Flakusova v gorenjski narodni noši pa je izročila dirigentu g. Papanđopulu krasen venec z narodnim trakom. V imenu tukajšnjega hrvatskega »Napretka«, ki je bil tudi zastopan pri sprejemu, je pevcem čestital in jim izročil lep venec g. Paljaga, v imenu mariborskega »Kola« pa je goste

pozdravil g. Uršič. Vsem je izrekel globoko zahvalo podpredsednik »Kola« g. Dujmović, zlasti še GM in »Napretku«, ki sta omogočila užitka poln koncert.

Izven programa so hrvatski pevci dodali še nekaj pesmi, ker se navdušenje poslušalcev po končanem sporedu kar ni hotelo poleči. Himno »Naprej zastava slave« so poslušalci stoji poslušali.

Po koncertu je bil pri »Orlu« animiran družabni večer na čast drugim hrvatskim pevcem, ki so bili pozno v noč v prijateljskem pomenku s Slovenci. Strokovno poročilo o krasno uspelem koncertu bomo še objavili.

Skrb JS za mladino

Včerašnji občni zbor Mestne organizacije Jadranske straže pri Povodniku je pokazal veliko skrb za mladino. Poleg narodnoobrambnega dela ima v programu tudi skrb za revno in bolešno mladino, ki jo po možnosti pošilja na morje.

Zborovanje je vodil predsednik polkovnik g. Kiler, ki je uvodoma pozdravil navzoče zastopnike oblasti in društev, med njimi okrajnega načelnika g. Ajtca, zastopnika mestne občine ravnatelja g. Rodoška, zastopnika »Napretka« dr. Turata, predsednika Oblastnega odbora JS dr. Lipolda in predsednika »Kola« g. Marina Kralja. Nato je prečital vdanostno brzojavko pokrovitelju JS kralju Petru II., ki je bila z navdušenjem sprejeta.

V obširnem poročilu je predsednik polkovnik Kiler opisal veliko delo mestnega odbora JS, ki je rodilo tudi precej uspehov. Podrobno pa je to delo razčlenil tajnik prof. Bizjak. Iz njegovega poročila posnemamo, da šteje mestna organizacija 243 rednih članov, 20 dobrotnih članov in 193 članov pomagačev. Tudi prireditve so prav lepo uspele. — Večji del vsega prizadevanja pa je bil namenjen pošiljanju revnih in slabotnih otrok na morje. Želeli bi bilo, da bi se število mladih letoviščarjev še povečalo in da bi prišel čas, ko bo vsak podmlad-

kar JS vsaj enkrat prišel na morje.

Po blagajniškem poročilu g. Silva Rodeeta je pohvalil upravo v imenu nadzornega odbora ravnatelj Dolenc, na kar so bile volitve. Za predsednika je bil z odobravanjem spet izvoljen polkovnik Kiler, za I. podpredsednika dr. Turata, za drugega podpr. prof. Sila, tajnika sta prof. Bizjak in Marino Kralj, odborniki podpolkovnik K. Marković, kapetan Čanjevac, Rudež, Brandner, upokojeni poštni sekretar Ante Kus, Pinterjeva, ga Kilerjeva, dr. Tomšič, prof. Stražar, Povodnik, Klopčič, Rojc, Cijan, Jereb in Španger, v nadzornem odbora pa sta ravnatelj Dolenc in ravnatelj Ajdišek.

Zborovalce so nato pozdravili predsed. Oblastnega odbora JS dr. Lipold, ravnatelj Rodošek in zastopnik »Kola« g. Cijan. Vsi so poudarili potrebo čim intenzivnejšega dela pod zastavo JS.

lobe na fotografsko emulzijo, drevi je na sporedu »Ugotovitev podaljševalnega faktorja za filtre s pomočjo električnega fotometra (Kocuvan), 28. III. »Izbor barvnih diapozitivov«, 31. III. pa bo kritika slik, ki bo v bodoče vsak zadnji ponedeljek v mesecu.

Kritika navaja amaterja k pravilnemu fotografskemu gledanju in izbiri motiva ter je zato zanj velike važnosti. Za to delikatno nalogo si je klub izbral poseben odbor, ki ga sestavljajo: gg. Simončič Drago kot vodja ter Bertonec Vlado, Kovačič Jože, Paušič Drago in Pfeifer Marijan. Za kritiko, ki bo anonimna, naj oddajo člani svoje posnetke v velikosti najmanj 13 krat 18 cm en teden prej v klubovi sobi.

m **Pregled motornih vozil.** Predstojništvo mestne policije opozarja, da bo pregled še nepregledanih motornih vozil za Maribor-mesto 26. marca ob 15. v garažah Mestnega avtobusnega podjetja na Tržaški cesti. One, ki bodo vozili z nepregledanimi motornimi vozili, bodo zadele občutne kazni.

m **Opozorilo.** Ponovno opozarjamo, da ostanejo trgovine v mestu Mariboru v torek na Marijin praznik t. j. dne 25. t. m. zaprte ves dan. **Združenje trgovcev za mesto Maribor.**

m **Ljudska univerza v Mariboru.** Drevi ob 20. bo predaval dr. Zeljko Jiroušek, univerz. asistent iz Zagreba, o »italijanskem baročnem iluzionističnem slikarstvu«. Predavanje odličnega strokovnjaka in poznavalca italijanskega slikarstva bodo pojasnjevali lepi diapozitivi.

m **Pistolet je razneslo v roki** 15 letnemu sinu posestnice Alojzu Zemliču iz Sv. Jurija ob Ščavnici, ki je orožje nabijal s kalijevim kloratom. Drobeli pištole so fanta močno poškodovali na roki.

m **Zlato damsko zapeljivo je našel** v soboto zvečer po koncertu v Sokolskem domu pri garderobi g. K. Rakuša. Lastnica jo dobi v njegovi pekarni na Koroški cesti.

* **Sokolsko društvo Pobrežje** vabi svoje članstvo, da se udeleži predavanja o demokraciji, ki se vrši v sredo, dne 26. t. m. v pobreški kinodvorani.

* **Leposlovne tuje knjige** v antikvarični razprodaji z 10 odst. popusta dobite v knjigarni **TISKOVNE DRUŽBE**, Cankarjeva 1.

* **Kupim zlato** po najvišji dnevni ceni. **O. Kiffmann**, Aleksandrova c. 11.

* **Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin**, »BATA«, Maribor.

* **Razmnoževanje** vseh tiskovin v vsakem formatu in kakovosti papirja vam nudi **TISKOVNA DRUŽBA**, Maribor, Cankarjeva 1.

m **Nočno lekarniško službo** bosta vršili od 22. do vključno 28. marca Kr. dvorna lekarna pri sv. Archu, Glavni trg 20, tel. 20-05, in Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Narodno gledališče

Ponedeljek, 21. marca, ob 20.: »Brez tretjega«. **Gostovanje Podgorske in Nučiča**. Red C. Zadnjič.

Torek, 25. marca, ob 15.: »Dva tucata rdečih rož«. **Znižane cene. Zadnjič**. Ob 20.: »Telovadna akademija« ZFO in ZDK.

Kino v Mariboru

* **ESPLANADE KINO.** Danes zadnjič »7 let nesreče« z Hans Moserom in Theo Lingenom. Jutri odlični velefilm »Dr. Forster« film v slogu »Pasteur« in »Dr. Koch«.

* **GRAJSKI KINO.** Danes zabavni film »Bal Paré« prekrasna godba. Ples Silvestrovanja. Ljubezen in tako dalje.

* **UNION KINO.** Do četrtega »Mož brez sreče«. Joe Brown v glavni vlogi. Napeta vsebina in sijajna zabava.

Razdeljevanje živilskih nakaznic za mesec april

Mestni preskrbovalni urad bo razdeljeval živilske nakaznice za april v času od 26. t. m. do vključno 1. aprila opoldne. Živilske nakaznice se bodo izdajale družinskim poglavarjem zanje in za njih svoje, podnajemnike in služinčad proti predložitvi pravilno izpolnjenih in po trgovcih zigosanih talonov (glav) marčnih nakaznic. Živilske nakaznice se bodo de-

lile na 7 rajonskih razdeliščih za stanovalce ulic glasom nižje objavljenega razporeda.

Stranke, ki so izgubile marčno nakaznico, se naj v lastnem interesu javijo v sredo, 26. t. m., ob 9. v svojih rajonskih razdeliščih, kjer naj prijavijo izgubo nakaznic. **Opozarjamo vse stranke, da s 24. tm. neha poslovati rekla-**

macijski oddelek na Rotovškem trgu 1.

Nakaznice se bodo delile 26. m. od 9—12 in od 14—17, vse naslednje dneve pa od 8-12 in od 14—17 ure.

Pozivamo stranke, da se točno držijo spodnjega razporeda, ker se nakaznice naknadno ne bodo več izdajale.

Prometna nesreča na Kralja Petra trgu

Včeraj okoli 16. je pripeljal po Ruški cesti na Kralja Petra trg posestnik Marko Klemenčič iz Metave, na enovprežnem vozu je kila razen njega še žena Terezija ter sin Ivan. Baš tedaj je pripeljal mestni avtobus na postajo. Ko je dal dvakratni znak za nadaljevanje voznje, se je Klemenčičev konj, ki je peljal voz okoli varnostnega otoka proti Glavnemu trgu, splasil. Skočil je na peš pot na varnostnem otoku ter podrli železničarjevo vdovo Ivano Pinteričevo, ki si je pri padcu zlomila nogo ter dobila razen tega še dve rani. Konj je nato zdiral proti Ruški cesti, kjer se je voz prevrnil, pri čemer je bil laže poškodovan še 11letni Ivan. Poklicani rešilci so oba prepeljali v bolnišnico. Do nesreče je prišlo po nesrečnem naključju, krivda ne zadene nikogar.

„TRMOGLAVKA“ NA GASILSKEM ODRU

Kulturno-prosvetni odsek Prostovoljne gasilske čete v Studencih je uprizoril v soboto v gasilskem domu, kjer so oder opremili z lepimi novimi kulisami, trodejanško s petjem »Trmoglavka«, ki jo je režiral znani studenški odrski delavec Jože Mlakar. Za godbene vložke je poskrbela Malovrhova godba. Siže spevoigre je vzel iz življenja na našem Pohorju, vsebina je jako zabavna ter se je morda baš zaradi tega marsikomu zdela predstava nekam prekratka. Sodelujoči Uraničeva, Majheničeva, Grosman, Podgoršek, J. Mlakar in Knupež so izdatno pripomogli k uspehu. Obisk je bil v soboto srednje dober, v nedeljo pa je bila dvorana zopet po stari navadi napolnjena.

„FOTOKLUB“ MARLJIVO NA DELU

Fotoklub Maribor ima svoje redne članske sestanke v novih prostorih v Aleksandrovi cesti 3 po dvakrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih in torekih ob 20. Na teh sestankih se sistematično obravnavajo posamezna področja iz praktične in teoretične fotografije.

V petek je predaval dr. Kušar o vplivu svet-

Dne	Razdelišče I Dekl. lj. šola I Miklošičeva 1	Razdelišče II Dekl. lj. šola IV Razlagova ul.	Razdelišče III Dekl. lj. šola III Razlagova ul.	Razdelišče IV Deš. lj. šola IV Gospodsvetska c.	Razdelišče V Dekl. lj. šola II Zolgarjeva ul.	Razdelišče VI Deš. lj. šola III Ruška cesta	Razdelišče VII Deš. lj. šola III Ruška cesta
26. 3.	Barvarska Dravska Glavni trg Gledališna Gospojna	Aškerčeva Cankarjeva	Einspillerjeva Erjavčeva Gubčeva Kacijanerjeva Kejžarjeva	Bernekerjeva Bezenškova Čopova Gajeva Ipavčeva Kamniška Kosarjeva Vrbanska	Beograjska Bolfenška Črtomirova	Tržaška Marmontova	Masarykova Marxova Mejna Valvazorjeva Murkova
27. 3.	Gosposka Gregorčičeva Jenkova Jurčičeva Ključavničarska Livada	Ciril-Metodova Cvetlična Frančiškanska Loška	Klavniška Kocenova Kopernikova Kralj. Marka Kremplova Motherjeva Oreško nabr. Plinarniška Predilniška Principova Prisojna Trdinova Wilsonova	Koroščeva Kr. Matjaževa Medvedova Gospodsvetska Na poljani Nekrepova	Betnavska Dvočrakovna	Jerovškova	Metelkova Verstovškova Ob železnici Wolfova Parnova Popovičeva Pohorska
28. 3.	Krekova Lekarniška Mesarski preh. Miklošičeva Ob jarku Orožnova Pri parku Pristan Rotovski trg Slomškov trg	Marijina Mlinska Prečna Prešernova	Meljska	Ob bregu Pipuševa Pristaniška Ribiška Rosinova Strma Vodnikov trg Vinarska	Aljaževa Delavska	Jadranska Jelačičeva Kettejeva Komenskega ul. Komenskega trg Kr. Petra trg	Pobreška Pregljeva Preradovičeva Primorska Puškinova Zolgerjeva
29. 3.	Slovanska Splavarska Stolna Tkalski preh. Trubarjeva Tyrševa.	Sodna Tomšičeva Vošnjakova Wildenrajnerjeva Kopališka Zagata	Aleksandrova Kolodvorska	Tomanova Turnerjeva Smetanova Strosmajerjeva Vegova Vilharjeva	Dalmatinska Dušanova Ferkova Fockova Ghegova Gozdna Hlebova	Kosenskega Kostanjevčeva Kratka Kurilniška Raičeva Stephensonova	Radvanjska Rapočeva Resljeva Ruška Smoletova Sokolska Wattova
30. 3.	Ul. 10 oktobra Usnjarska Vojašniška Vojašniški trg Volkmerjev preh. Žički prehod Zidovska	Grajski trg Grajska Jugoslovanski trg Trg svobode Vetrinjska Vrazova Ul. kn. Koclja	Trstenjakova Cafova Kersnikova Kopitarjeva Maistrova Razlagova Zrinjskega trg	Koroška	Frankopanova Jezdarska	Levstikova Linhartova Hočka Magdalenski trg Žitna Malgajeva Ljubljanska Železničarska	Stritarjeva Studenška Taborska Testova Poštelska Tvormiška

Sport

SK Slavija ob vstopu v jubilejno leto

Na Pobrežju je imela včeraj občni zbor Slavija-Pobrežje. Otvoril in vodil ga je predsednik Konrad Pajer, ki je poleg precejšnjega števila članstva pozdravil zastopnike sporinik klubov in organizacij. Poudaril je uvođoma težkoče kluba zaradi pomanjkanja igrališča ter v zvezi s tem gostoljubnost SK železničarja. Občinsko Pobrežje že dalje časa obljublja svojim sporinik klubom primerno igrališče, vendar trenutno še ni izgledov, da bi se te obljube kmalu uresničile. Kljub temu pa je klub ob vstopu v jubilejno 5. leto brez dolgov, za kar gre zasluga predvsem klubovim dobrotnikom, zlasti iz vrst odbora.

Tajniško in tehnično poročilo je podal g. Rudolf Kocbek. Slavija ima sedaj 110 rednih in 37 podpornih članov. V preteklem poslovnem letu je dosegla zavidljive uspehe ter je tudi v letošnjem prvenstvu trenutno ugodno plasirana. Gol-diferenca znaša 35 proti 27 v korist Slavije, najboljši strelec je bil Zelenko. O blagajni je poročal g. Jurkovič, klub je imel 1606,75 din dohodkov in okoli 500 din manje izdatkov. Vrednost inventarja se je dvignila za 4000 din na 10.000 dinarjev.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Pajer Konrad, sicer so v upravi gg.: Savinšek Ivan, podpreds., Pečar Franc in Bukovič Fric, tajnika, Kitak Maks in Regul Ivan, blagajnika, Kete Franjo, gospodar, Kocbek Rudolf in Dasko Ivan, odbornika. V nadzornem odboru sta Karel Stržina in Vezjak Danilo, v sodišču pa Bajer Jindra in Ferdo Legan. Vodstvo nogometnega odseka je bilo poverjeno J. Bajeru.

Občni zbor je sprejel predlog glede spremembe pravil z ozirom na klubovo last v slučaju razpusta kluba. V proslavo 5 letnice kluba bo prirejen velik nogometni turnir. Ob koncu so pozdravili občni zbor navzoči zastopniki: g. Miheljak za MNP in ISSK

Maribor, g. Jenko za SK železničar, g. Mihelac za Braistvo, g. Strnad za Del. kol. društvo ter g. Kitak za Kol. društvo „Pobrežje“. Vsi govorniki so zlasti poudarjali uspeh na novo upejlane mladine, ki bo kmalu lahko sodelovala v prvem moštvu.

Trikrat Jugoslavija-Madžarska

Včeraj so se pomerili naši in madžarski nogometaši v treh igrah; v Beogradu sta se sestali A reprezentanci in izbrani juniorski enajstorici. B teama pa sta se pomerila v Budimpešti. Končni rezultat je za naš nogometni sport nad vse časten, v Beogradu se je tekma končala z remijem A teama in zmago juniorjev, v Budimpešti pa je B enajstorica podlegla. Rezultati:

Jugoslavija A—Madžarska A 1:1 (1:1).
Jugoslavija (jun.)—Madžarska (jun.) 3:1 (1:0).
Madžarska B—Jugoslavija B 2:0 (2:0).

RAPID—SLAVIJA 6:1 (2:1)

Na železničarjevem igrišču je bila včeraj prva letošnja nogometna tekma v Mariboru med Rapidom in Slavijo za pokalno prvenstvo SNZ. Rapid je postavil boljše enajstorico ter je zaslužen zmagal, pripomniti pa je treba tudi, da je Slavija precejšen del igre tekmovala z igralcem manje. Sodnik g. Groselj je na vsaki strani izključil po enega igralca.

V predtekmi je ligaška enajstorica železničarja premagala prvo moštvo v trening tekmi s 7:0 (2:0). Sodnik g. Jenko.

TABLE-TENISKI DVOBOJ ISSK MARI-BOR—SK MURA

Jutri bo gostovalo v Mariboru table-tenis moštvo SK Mure iz Murske Sobote. SK Mura ima jako dobre table-tenis igralce med katerimi je najvidnejši njih prvak g. Nemeč Janez, ki bo tudi v Mariboru nastopil. Tekme bodo dopoldne ob pol 10. v telovadnici drž. realne gimnazije v Kerkovi ulici. Med sportno javnostjo vlada za dvoboj jako veliko zanimanje.

s. SK Slovan—SK Slovenjgradec 6:1 (3:1). Tekma v okviru pokalnega prvenstva SNZ. Slovenjgradec je s tem izpadel iz nadaljnje konkurence.

s. Drava—Ptuj 2:1 (1:1). V pokalni tekmi je „Drava“ izločila „Ptuj“ iz nadaljnega tekmovanja. Sodil je g. Božič od Sv. Urbana pri Ptuj.

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

GOSPODINJO

starejšo, inteligentno, ki bi ljubila otroka in ga vzgajala išče gospod. Dopise s sliko in opisem življenja na ogl. odd. »Večernika« pod »Mirno življenje«. 24323-2

POSTREŽNICA

starejša oseba, se sprejme vsak mesec 14 dni dopoldan. Vorše, Gregorčičeva 6 24344-2

MLADO SLUŽKINJO

z letnimi spričevali iščem. — Naslov v oglašnem oddelku »Večernika«. 24343-2

SLUŽBO IŠČE

do 20 besed 12 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

DEKLE

išče službo k dveema boljšima osebama. Zna kuhati in opravljati vsa hišna dela. Ponudbe na oglašni oddelk »Večernika« pod »Pošteno dekle«. 24338-3

RUDARSKI PAZNIK

absolvent Rudarske šole v Celju z večletno prakso, sposoben tudi za samostojno vodstvo rudnika, želi mesto. Nastop takoj. Ponudbe poslati na ogl. odd. »Večernika« pod »Sposoben in marljiv«. 24352-3

STANOVANJE IŠČE

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SOBO IN KUHINJO

ali prazno sobo nujno iščem za 1. april. Naslov v oglašnem oddelku »Večernika«. 24351-6

PREHRANA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Sprejemem GOSPODA na hrano in stanovanje v lepem majhno sobico. Vprašati Židovska 14, vrata 5. 24347-7

DENAR

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Kupimo HRANILNE KNJIŽICE. Kmetijskega hranilnega in posojilnega doma. Bančni kom. zavod, Maribor, Aleksandrova cesta 40 24018-12

OBRT - TRGOVINA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

TRGOVCI!

Cvetlični med, vosk in laorehova jedra kupite najceneje v Medarni, Ljubljana, Židovska ulica 15. 22541-13

KOVČKI

ročne torbice, aktovke, listnice, denarnice, nogometne žoge, nahrbtniki, gamaše, nagobčniki za pse itd., vse v veliki izbiri triporočna Kravos, Maribor, Aleksandrova c. 13. 24154-13

ŽENSKI KOTICEK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

POZOR DAME!

Trajne kodre z najboljšim aparatom, garantirano, zmerne cene v salonu Stojnšek, Orožnova ul. 10. 24346-18

ASTROLOŠKA SPECIALISTKA MME FELICITAS daje na podlagi točnih rojstnih podatkov zanesljive navzete ob torkih in petkih. — Sodna ul. 26-III. 24298-18

GLASBILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Proda se RADIO APARAT 5 cevni, radij v poklica k vojakom. Cena zelo ugodna. Na sloj v oglašnem oddelku »Večernika«. 24331-20

VOZILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Priročni DVOKOLESNi VOZIČEK ceneno na prodaj Vprašati: Maribor, Radvanjska 42. 24348-22

OTROŠKI VOZIČKI

vseh vrst počenj pri »Obnova«, F. Novak, Jurčičeva 6. 24345-22

Prodajam novi AVTOMATSKI BILJARD z marmornato ploščo. Vprašati: Frankopanova 55. 24336-22

FIAT AVTO LIMUZINA dobro ohranjena, sedaj sanitetni voz, pripraven za preureditev v šest sedežno limuzino ali za tovorni voz, se prodaj. Prostovoljna gasilska četa v Celju 24350-22

Uspešno
oglaševanje

Vam bo nudil
velikonočni
večernik
ki bo zse že v petek
ter bo štiri dni v
rokah čitateljev

Frizerski salon „Pavla“

Trajni kodri samo pri Pavli, specialiteta trajne, brez vodne ondulacije, 6mesečna pisemna garancija. Najmodernejši salon. Najboljša postrežba po nizkih cenah
Salon „Pavla“ Koroška 9

SIRITE »VEČERNIK«!

PRIDELKI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Naprodaj 20 LITROV MLEKA à din 3 — Vzajemem abonente za stalno dostavim na stano vanje. Naslov v oglašnem oddelku »Večernika«. 24340-23

SEMENSKI KROMPIR najboljših vrst, tudi »Kj elčarja« ter 2 lepa, štajerska plemenska petelina, proda veleposesstvo »Rogoza«, postaja Hoče 24334-22

ZIVALI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MLADI PSICKI

»Spitzelni« se prodajo. Vprašati: Razvanje 45 24333-24

RAZNO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Oddajam večjo množino POMIJ Frankopanova 12, Taner 24335-28

Moderni šlagerji za ples in petje edino na ploščah

Glavno zastopstvo: Meinel & Herold, Maribor. Zahtevajte brezplačne sezname

Spomnite se CMDI!

Od Morave do Save
od Donave do Drave
voti kašju vzemi

Karamele Rave

Zavoječek din 5,- v apotekah

Vabilo
na

59. redno skupščino posojilnice Narodni dom v Mariboru

Z. Z. O. J.

ki se bo vršila v četrtek dne 3. aprila ob pol 17 uri
v mali dvorani „Narodnega doma“, II. nadstropje

Dnevni red:

- Otvoritev in konstituiranje skupščine.
- Čitanje revizijskega poročila.
- Poročila: a) upravnega, b) nadzornega odbora.
- Sklepanje o letnem sklepnem računu, o obrestovanju deležev v smislu § 11 pravil, o uporabi poslovnega prebitka in podelitev razrešnice članom upravnega in nadzornega odbora.
- Volitev: a) predsednika, b) dveh članov upravnega odbora, c) štirih članov nadzornega odbora.
- Predlogi in pritožbe zadržnikov.
- Določitev: a) vsote, do katere se sme zadruga zadolžiti, b) vsote hranilnih vlog, ki jih sme zadruga sprejeti, c) najvišjega zneska kredita, ki ga sme zadruga podeliti posameznemu zadržniku.
- Slučajnosti.

NB. Ako skupščina ob napovedani uri ne bo sklepna, bo čez pol ure druga na istem kraju in z istim dnevnim redom, ki bo v smislu § 42 pravil sklepala veljavno ne glede na število navzočih zadržnikov.

Računski zaključek za leto 1940 je razgrnjen na vpogled zadržnikom in bivšim zadržnikom, katerih jamstvo še ni prestalo, v poslovalnici zadruge med uradnimi urami.

Dr. Viktor Kac, l. r.
predsednik.